ԻԱ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5896 — 10/23 ՅՈՒՆԻՍ 1905 — ՈՒՐԲԱԹ — 19 ՌԷՊԻՒԼ ԱՀԸՐ 1323 — ԻԱ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5896

درعلیه‌ده غلطه‌ده « آره‌ولق » غزته‌سی اداره‌خانه‌سی

Նամակ կամ որ եւ է գրուած պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Քէօմիւրճիօ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK„
Galata, Constantinople

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140 ղր.
» » » »	վեցամսեայ	70 »
» » » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 Ֆր.
» » »	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փօստայի փուլ կ'ընդունուի ; 115 ղրուշի փուլը 100 ղրուշի հաշուով :
3 եդական Թղթատարէ ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի Թ. Խմբագրութեան :

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԵԱՆՑ ՇՈՒՐՋԸ

ԱՌԱՋԱՐԿԻ ՄԸ ԱՌԹԻՒ

Այն խմբագիրը, որ իր աշխատակցութիւնը սովորութիւն ունի վիճակագրութեան տալ իր յօդուածներուն տակ, «Ամուսնութեան վրայ առաջարկ մը» վերնագրով գրութիւն մը հրատարակած է, որով կ'առաջարկէ իր մէջէն ամուսնութիւններ դիւրացնելու՝ լրագիրներու մէջ ամուսնական ծանուցումներու դրութիւնը ընդունիլ ու գործադրել մեր մէջ։ Յօդուածագրին կարծիքով՝ եթէ ընդունուի այս իր առաջարկը՝ բոլոր երիտասարդներն ու երիտասարդուհիները, մինչեւ իսկ այրի կիներն ու այրի այրերը անմիջապէս ամուսին պիտի գտնեն։ Այսպէս միանգամ ընդ միշտ պիտի լուծուի ամուսնական հարցը, որ այնչափ դժուարացած է, իր առաջարկած այդ դրութեան ցարդ գործադրուած չըլլալուն երեսէն։

Աւելի զօրաւոր օրինակով ցոյց տալու համար թէ ի՛նչպէս ըլլալու են լրագիրներու մէջ հրատարակուելիք ամուսնական ծանուցումները, անձնուիրաբար նեղութիւն յանձն առած է երկու հատ ալ փորձ-ծանուցում դնել իր յօդուածին մէջ, ի դիւրութիւն այդպիսի ազդ հրատարակելու պէտք ունեցողներուն։

Կարդալով իր այդ յօդուածը՝ մարդ ուրիշ գաղափար չունենար, բայց թէ երանի կարդալ գրողին իր այդքան լուսաւորութեանը համար, որով կարծեր է թէ այդ միջոցով ամուսնութիւնները կը բազմանան, կամ կը դիւրանան իբր թէ Ֆրանսայի, Անգլիոյ, Ամերիկայի եւ ուրիշ երկիրներու մէջ՝ ուր այդ դրութիւնը շատոնցուընէ ընդունուած եւ գործադրուած է, ամուսնութեանց նուազութեան խնդիրը գոյութիւն չունի եղեր։

Բայց եթէ իրօք ամուսնական ծանուցում հրատարակելը այդքան հրաշալի արդիւնք կ'ունենար, պէտք էր որ իր 900 ոսկիով աղջիկ մը փնտռելու ծանուցումը ցարդ գործնական հետեւանք մը ունեցած ըլլար նախ իրեն համար, քանի որ այդ ծանուցումը հրատարակել տալէն երկու տարի յետոյ նոր եկեր կը յայտարարէ թէ «ապահովաբար իրեն կին մը գտնել չէր նպատակս՝ այդ ծանուցումով»։ Ծանուցումի դրութեան ապարդիւն ըլլալուն տարի մը ամբողջ սպասելով համոզուելէ ետք՝ կրնայ այդ յետադարձ յայտարարութիւնը ընել, չեմ կարծեր բնաւ թէ նպաստաւոր փաստ մը ընծայէր այդ դրութեան գործնականութեան կամ արդիւնաւորութեանը։

Ու յետոյ՝ երբ ուշադիր թերթի մը մէջ իր իսկ տպած օրինակ թելադրած հետեւեալ ծանուցումը, ի՞նչպէս կարելի է հաւատալ որ օգուտ մը ունենայ ան.

«30 տարու ամուրի մը, որ մանչ
«եւ աղջիկ զաւակ մը ունի, կ'ուզէ
«ամուսնանալ խելահաս տարեց աղջկը-
«կան մը, կամ անզաւակ այրիի
«մը հետ։ Հարստութիւն չուզուիր։
«Վայելչադէմ ու կրթուած։»

Աշխարհի ո՞ր տարեց ու խելահաս աղջիկը կամ անզաւակ այրի կինն է որ պիտի հասկնայ թէ ինչպէ՞ս արդեօք է այն ամուրին, որ առանց ամուսնացած ըլլալու, (զի ամուրի չամուսնացած ըսել է) կրնայ եղեր մանչ եւ աղջիկ զաւակ մը ունենալ, որպէս զի յանձն առնէ ամուսնանալ անոր հետ, թէեւ հարստութիւն չուզէ իրմէ։

Եթէ յօդուածագիրը կը կարծէ թէ այդպիսի տեսակ ծանուցումներով ամուսնութիւն կը կնքուի, շատ ցաւալի է որ այսքան ուշ երեւան հանէ իր գիւտը։ Եթէ մարդասիրութիւն ունեցած ըլլար՝ աւելի կանուխ հրատարակելու էր զայն, որպէսզի մանչ ու աղջիկ զաւակներ ունեցող որքան ամուրիներ, երջանիկ արարածներ, ցարդ ամուսնացած կ'ըլլային, եւ որքան տարեց աղջիկներ կամ որբեւայրիներ անմխիթար մնացած չէին ըլլար։

Միայն թէ կարեւոր խնդիր մը կայ, զոր եթէ բոլոր աշխարհի իմաստուններն գան, չեն կրնար լուծել, այն է թէ երբ կարելի է եղեր ամուրի մնալով, այսինքն չամուսնացած ըլլալով հանդերձ զաւակներ ունենալ, մանչ կամ աղջիկ, ալ ի՞նչ պէտք կայ ամուսնանալու։

Ամուսնական ծանուցմանց դրութիւնը առաջարկող եւ ամուսնութեանց բազմանալուն ու դիւրանալուն իբր միջոց զայն ջատագովող յօդուածագիրը կը հաճի՞ արդեօք պատասխանել այդ հարցմանը, որ կարծեմ շատ աւելի կարեւոր եւ կենսական է քան «Նորավէպ» բառին ծագումը փնտռելու հարցը։ Եթէ կարենայ գոհացուցիչ պատասխան մը տալ այդ հարցմանը, ապահով թող ըլլայ որ ո՛չ միայն կ'ընդունուի իր առաջարկած դրութիւնը, ո՛չ միայն մեր բոլոր թերթերը կը ծածկուին ամուսնական ծանուցումներով, ազդերով եւ բէքլամներով, այլ եւ մեր մէջ չմնար այր մը առանց կնոջ եւ ոչ կին մը՝ առանց էրկան։

Այն ատեն է որ ինքն ալ իր նպատակին պիտի հասնի։

ՄԱՐԿՈՍ ՆԱԹԱՆԵԱՆ

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԷՆ

ՄԵՆԱՎԱՃԱՌԻ ՄԸ ՇՈՒՐՋԸ

Պ. Ֆրանց Ֆրանք-Պրէնթանօ, դըրսդներու երկրէն Կոլուային կը գրէ քանի մը յատկանշական նօթեր այն տնտեսական խնդրին վրայ, որ հիմա կը յուզէ Նոր-Աշխարհը։ Քարիւղի դըրսդէն յետոյ, կարգը եկած է եզան մսի մենավաճառին, զոր Ամերիկացիք կը կոչեն պիֆ-դըրսդ։

Բոլոր մենավաճառներուն մէջ ամենէն խոշորն է այն որ մէկ մարդու ձեռքին մէջ կը դնէ 80,000,000 բնակիչ ունեցող երկրի մը սննդառութիւնը։ Գրեթէ ան ճշմարտանման կը թուի իրողութիւնը։ Ատիկա է պիֆ-դըրսդը, կամ եզան մսի մենավաճառ կոչուածը։ Արդարեւ Մ. Նահանգաց հիւսիսակողմէն հարաւակողմը, արեւելքէն արեւմուտք կը տարածուի այդ դըրսդը։ Անոր գլուխը կը գտնուի երիտասարդ մը, որ գործին բոլոր գաղտնիքները ձեռքին մէջ ունի։ Լուսանկարը տեսնել տուն. տափակ մազեր, լայն ու բարձր ճակատ, խոշոր, սեւ ու հանդարտ աչքեր, կարճ պեխ՝ թանձր մազերով։ Իր աչքերուն եւ կզակներուն մէջ այնպիսի բան մը կայ որ երկաթէ կամք մը կը յայտնէ։ Առաջին ակնարկով, Նաբոլէոնի կը նմանի ան։ Ամերիկացիները կ'ըսեն թէ ամէն բանիմաց մարդիկ անոր կը նմանին։ Օկտըն Արմըր կը կոչուի այդ երիտասարդը։ Անշուշտ աշխարհիս ամենէն հզօր մարդն է, ինչպէս նաեւ ամենէն հարուստը։

Չարլս Էտուարտ Ռըսէլ իր յատուկ եւ ձեռնհաս գրչով կ'ուսումնասիրէ պիֆ-դըրսդին կազմութիւնը, Էվրիպօդիս Մակազին մէջ հրատարակած յօդուածներովը։ Առանց չափազանցութեան կ'ըսէ ան.

«Միսը, պտուղները, կաթը, կարագը, հաւկիթները, որոնք իբր սնունդ կը ծառայեն, օրէ օր կը սղին, մինչ ագարակատէրները եւ պահածոյատէրները կը գանգատին հետզհետէ իյնող գիներուն համար։ Ի՞նչ է ասոր պատճառը. վիթխարի մենավաճառ մը, աւելի մեծ ու ընչաքաղց՝ քան Քարիւղի մենավաճառը։ Անիկա իր ճանկին մէջ առած է ամերիկեան ժողովուրդին անհրաժեշտ եղող սնունդներուն ամբողջ արտադրութիւնը, ճնշելով թէ՝ արտադրիչը եւ թէ սպառիչը։

«Անխիղճ, անխնայ, անյագ եւ օրինազանց է այդ պիֆ-դըրսդը, որ նոյնիսկ առաւել կ'ազդէ երկաթուղիի Ընկերութեանց։ Անիկա յաւակնութիւնը ունի մեր երկրին մէջ կերած ամէն բան քանթրոլ ընելու, ի շահ իրեն։ Ամբողջ Մ. Նահանգաց մէջ՝ պիֆ-դըրսդն է որ գին կ'որոշէ մսին, պտուղներուն, կարագին, կաթին, պանիրին եւ հաւկիթներուն։ Կարգ մը պայմաններու մէջ կրնայ ուզածին պէս գին դնել ցորենին, եգիպտացորենին, վարսակին։ Վաղը հացի իւրաքանչիւր շերտն ալ քանթրոլէ պիտի անցնի։ Այս մենավաճառին զարգացումը կը սպառնայ տնտեսական կազմակերպութիւնները, եւ անոր գլուխը գտնուողները՝ աշխարհիս ամենէն հզօր մարդիկը կը դառնան»։

Դիւթախաղի մէջ պատմուած իրողութիւններ չե՞ն թուիր ասոնք. բայց ի՞նչպէս կրնայ ըլլալ որ ասանկ բան մը տեղի կ'ունենայ Ամերիկայի մէջ։ Բացատրենք։

Պ. Ռըսէլ շատ նկարագրող լեզուով մը կ'ըսէ. «Մ. Նահանգաց երկաթուղիի բոլոր գիծերուն վրայ կը տեսնէք մեծ վակոններ, անփոփոխ կերպով դեղնագոյն ներկուած, որոնց առ բառերը կը կրեն. «Ցրտացուցիչ վակոններ»։ 54,000 հատ կան անոնցմէ։ Ատոնք [illegible], որոնք պիֆ-դըրսդին հրամանաւ, ամէն ինչ կը շրջեն ձեռնէ։»

Մ. Նահանգաց մէջ, ընդարձակ տարածութիւններու վրայ, կարելի է ըսել թէ ճամբաներ գոյութիւն չունին։ Փոխադրութիւնները երկաթուղիի միջոցաւ կը կատարուին։ Այսպէս երկաթուղիի բազմաթիւ Ընկերութիւններ կան, որոնք իրարու հետ մրցումի ելած են։

Այս Ընկերութիւնները, ինչպէս Ամերիկայի նոյնպէս Ֆրանսայի մէջ, ամենէն աւելի վաճառքներու փոխադրութենէն շահ կը սպասեն։ Արդ՝ պիֆ-դըրսդը, տարեկան Չիքակոյէն կը ղրկէ 1,500,000,000 լիպրա ծխուած միս, 375,000,000 լիպրա խոզաճարպ, 175,000 տակառ խոզի միս եւ 600,000,000 լիպրա ուրիշ արտադրութիւններ՝ խոզի միսով շինուած։ Քանսաս Սիթիէն, այս կամ այն ձեւով, 1 միլիոն խոզ կ'արտածուին, տաւարներ Օմահա՝ նոյնքան, Սէնթ-Լուիզ՝ 500,000 Սէնթ-Ճօզէֆ՝ 500,000 եւն.։ Չիքակոյէն 1903ին ղրկուած են 57,000,000 լիպրա պանիր, 197,000,000 լիպրա կարագ, 1 միլիոն սնտուկ հաւկիթ եւն.։

Ասկէ կրնայ հետեւցուիլ թէ չափազանց ի՛նչ ազդեցիկ եւ ո՛րքան մեծ կարեւորութիւն կ'ունենան երկաթուղիի այն Ընկերութիւնները, որոնց ի վնաս կամ ի նպաստ կը շրջի դըրսդը։ Այսպէս, սպառնալիքի գործածութեամբ, աշխարհի ամենէն մեծ երկաթուղիի Ընկերութիւնները վախցուցած է։ Ու գործը այնչափ առաջ գացած է որ երկաթուղիի մեծ Ընկերութեանց պետերն անգամ չեն համարձակիր խօսիլ դըրսդին թշնամի մարդու մը հետ։

Այսպէս պիֆ-դըրսդ շատ յաջող արդիւնք մը ձեռք ձգած է։ Երկաթուղիի Ընկերութիւնները ո՛չ միայն կը նպաստաւորեն զայն, այլ եւ դըրսդին կողմէ շինուած եւ անոր սեփականութիւնը եղող վակոններ կը գործածեն, անոնց բեռներուն փոխադրութեան համար։ Ուրեմն անոնք որ կ'ուզեն պիֆ-դըրսդին ձեռքէն ազատ մնալ, ստիպուած են անոր վակոնները գործածել անհրաժեշտ վերադարձելու իրենց ապրանքները փոխադրելու եւ պէտք եղած աստիճան թարմապահման գիներով ծախու տանելու համար։ Եթէ երբեք ասոնք ընդդիմին, եւ դըրսդին պայմաններուն համար դժուարին յայտնեն, երկաթուղիի Ընկերութիւնները ընդհանրապէս իրենց յարաբերութիւնները կը դադրեցնեն անոնց հետ։

ԳԱՒԱՌԱՅԻՆ ՔՐՈՆԻԿ

ԵՐԶՆԿԱ, 31 մայիս

Այսօր, շնորհիւ Դպրեվանքին, հոգեւորական աշակերտաց ընդարձակ բազմութիւնը աւելի կամ նուազ օժտուած կ'ըլլան ընթացիկ եկեղեցական պահանջմանց համընթաց լուսաւոր տրամադրութիւններով։ Անոնց մէջ չեն պակսիր պարտաճանաչ ոգի, անշահախնդրութիւն ու ձեռներէցութիւն ունեցողներ, բայց յաճախ զիրենք չեզոքացնողներուն անձնական ճղճիմ հաշիւներն ու հասարակութիւնը կ'ընդդիմեն եւ կը խոցեն վիճակելի գործերը։ Բնականաբար Առաջնորդն ալ այս անհամաձայնութիւններուն հանդէպ՝ լքուելով իր անձին, անբաւական միջոցներուն մէջ, շատ անգամ պաշտօնավարութեան մը յիշատակը թողու իր ետին։

Դժբաղդաբար գաւառացիները ամենէն աւելի կուսակցական մարդ եղած են իրենց ազգայնութեան պաշտպանման։ Ցաւալի մէջ վէճերու հակառակութեամբ աւագները կ'ըլլան անխախտ դպրոց ու եկեղեցի, մոռանալով անկեղծ ժողովրդական կեցութիւն մը։ Սակայն մերթ կը գտնուին նաեւ օգնել, ...ութիւններ, որոնք օգտակար ըլլալու գաւառի նախանձախնդրութեամբ ագարուն՝ կը ջանան առաւել վէճեր չյարուցանել։

Այս բացառիկ դասակարգէն է Յովհաննէս էֆ. Լեփեան ծանօթ ատաղձագործ եւ մանածի վաճառականը, որուն առաջին մտքը եղաւ Երզնկային զաւակաց։ Հանգուցեալը բերքն եւ արդիւնք կեանք մը բոլորեց, միշտ բարիք արամանելով իր շուրջը։ Ոչ միայն կալկիցը պաշտպանը եղաւ աղքատ աշակերտութեան, ըստ կարելւոյն օժանդակելով ու քաջալերելով, այլ կարօտ ընտանիքներուն ալ մերթ սփոփանքը, որոնք առէր եւ առատաձեռնութեամբ աւտեկան գնձուելով կը նպաստաւորուէին։

Առաջնորդարանի, եկեղեցիի գործերուն մէջ հեղինակաւոր դեր մը ունեցաւ վարելով շատ մը ժողովներ, ինչպէս արդէ Քաղաքական Ժողովը, ուր ցոյց տուաւ անդուլ գործունէութեան մը օգնական յատկանիշը։ Շատ ուսեալ մը չէր, բայց քաջ գիտնալով ուսման կարեւորութիւնը, ամենէն աւելի իր հոգածութեան, գուրգուրանքին առարկայ ըրաւ դպրոցն ու անոր բարեկարգ վիճակը, առատաձեռնութեամբ տածելով այդ նպատակաւ եղած ձեռնարկներուն։

Տեղական իշխանութեանց հետ սերտ յարաբերութիւն ունէր։ Կ'անդամակցէր զանազան յանձնախումբերու պարբերաբար։ Եւ մինչ տարիներու բեռը մաշուածութեան չէր ճնշած ուժին եւ ժամանակ ունէր իր բարեգործական ասպարէզին դերը վերադարձնելու, անողոք հիւանդութիւն մը զգետնեց զինքը։

Թաղումը կատարուեցաւ կիրակի օր ժամ 7ուկէսին, որուն կը նախագահէր Տ. Արտաւազդ վրդ.՝ շրջապատուած քահանայական դասէն։ Մեծալուկ թափօրը, կազմուած անհամար բազմութենէ մը, դպրոց աշակերտաց երգեցողութեամբ յառաջացաւ դէպ ի Ս. Նշան եկեղեցին, ուր հարկ եղած ընթերցումներէն ետք փոխանորդ Ս. Հայրը դամբանականով մը ի վեր հանեց հանգուցեալին ունեցած ձիրքերը, եկեղեցիին ու դպրոցին մատուցած գնահատելի ծառայութիւնները։ Ի վերջոյ յիշատակին այս անդարմանելի կորստեան համար տրուած նուիրատուութիւնները. — 100 ոսկի Ս. Նշան եկեղեցւոյ, 20՝ Աղքատաց Բրիտանեանին, եւ 5ական միւս երեք եկեղեցիներուն եւ դպրոցներուն։ Դամբանախօսը օրհնեց հանգուցեալին յիշատակը եւ սփոփանք հայցեց զաւակներուն եւ մերձաւորներուն։

Դագաղը, զոր եկեղեցիէն դուրս հանելու պարագային, կը կրէին Թաղ. Խորհուրդը ի պաշտօնէ, առաջնորդարանի ցուց գերեզմանոց։ Հոն ալ դամբանական խօսեցան Բրիտանեան տեսուչը Պետրոս էֆ. Փօլատեան եւ Եղնիկեան տեսուչը Նշան էֆ. Գույումճեան, միեւնոյն գովեստալից շեշտերով։ Ապա մարմինը ամփոփուեցաւ իր ընտանեկան շիրմին մէջ։

Հ. ՄՆԱՑԱԿԱՆԵԱՆ

ՕՏԱՐ ԷՋԵՐ

ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՌՕՏ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ

ՀԻՆ ԺԱՄԱՆԱԿ

Քաղաքացի եւ հրապարակախօս մեծն Կիկերոն մարդոց պարտականութիւններուն վրայ շատ գեղեցիկ գիրք մը շարադրեց եւ դաստիարակութեան վրայ լաւ դիտողութիւններ գրեց։ Փիլիսոփայութեան ուսումնասիրութիւնը, մարդկային խանդաղութեան իբր հիմ նկատելով, Կիկերոն կ'ուզէր անոր մատչելի ընել կիները, մինչեւ իսկ գերիները։ Սենեկա, Կեսարեան առաջին դարուն Հռոմի մէջ հաստատուած ստոյիկեան փիլիսոփայ մը եւ ուսուցիչը Ներոնի, պէտք է կեանքի համար սովրեցնել, ո՛չ թէ դպրոցի համար առածը կ'ուսուցանէր։ Կուինթիլիանոս, նոյնպէս Հռոմի մէջ հաստատուած Սպանիացի հռետոր մը (35-120), նշանակելի կանոններ թողած է մեզի այդ դաստիարակութեան վրայ գրած իր հռետորական ճառին մէջ, ուր կը յանձնարարէ ուսուցանել տղոց գիրն ու ընթերցանութիւնը՝ խաղալով եւ պատմելով։ Տարրական դպրոցը կը սովորեցնէր տղոց կարդալ, գրել, հաշուել եւ աշակերտները գոց կը կրկնէին մէկ մէկ ալ կ'ընէ երկու...։ Հինն Կատոն, ինքն իսկ կը զբաղէր իր ընտանիքին դաստիարակութեամբը։ Ցանկական կամ հասարակական կրթութիւնը՝ անոր հետեւանք աշխարհի ամենէն մեծ վէրքը։ Տերենտիոս բանաստեղծէն փոխ առնուած, Ես ալ մարդ եմ, եւ ինչ որ մարդկային է օտար չէ ինծի, գեղեցիկ խօսքերը ի զուր կը ծափահարէին թատրոնին մէջ. անոնք բարքերու եւ կրթութիւններու մէջ չէին մտներ։

Մեծ փիլիսոփաներէն, ինչպէս Պղատոն եւ Արիստոտէլ, գերութեան եւ մանուկ ուսման տղոց ցեղագրութեան, պատերազմի ջատագովները եղան։ Տղոց խստապահանջները, նման այն Orbilius ն որուն մասին կը խօսի Հորատիոս եւ որ մեռաւ ութսունամեայ խեղճ բնակարանի մը մէջ, հազուագիւտ բաներ չէին ոչ Յունաստանի եւ ոչ ալ Հռոմի մէջ։ Բարեբախտաբար այն առածը, զոր կը կրկնէր Մարկոս-Աւրելիոս, ... մէջ չկայ Քրիստոնեաներուն դէմ մղուած հալածանքին։

Քրիստոնէութեան ծագումը, բարեբախտաբար, երիտասարդացուց մարդկութիւնը եւ անոր հաղորդեց կեանքի նոր սկզբունք մը։ Այն վարդապետութիւնը թէ «Աստուած է հայրը ամէն մարդոց, թէ բոլոր մարդիկ եղբայր են, թէ Աստուած ամէնուն սիրելեաց կեանքի խօսքը եւ թէ ան՝ անոնց ամէնուն համար մեռաւ» թոյլ չէին տար այլեւս որ դաստիարակութիւնը եւ կրթութիւնը, ինչ ինչ դասակարգերու եւ սակաւ մենաշնորհը նկատուի։ Հո՛ն է մեծութիւնը, նախնական եկեղեցւոյ օրերը եղող Անտիոքի, Երուսաղէմի, Աղեքսանդրիոյ, Եդեսիոյ, քրիստոնէական դպրոցներուն աստուածային նկարագիրը։ Յոյն եւ Լատին եկեղեցւոյ ամենէն նշանաւոր հայրերը, Բասիլները, Գրիգորները, Օգոստինոսները, Յովհան Ոսկեբերանները, Ամբրոսիոսները, չէին կրնար որ մեղանչած ըլլային այդ փոքրերուն կրթութեամբը զբաղելու համար, զորս ընդունած, յարգած եւ սիրած էր աստուածային Տէրը։ Այսպէս կազմուեցաւ քրիստոնէական դպրոցը Աղեքսանդրիոյ մէջ, որ կը փթթէր քրիստոնէական թուականին երկրորդ դարուն մէջ եւ իր ծաղկումը Բերիտոսի մինչեւ 300 թուականին կը հասնէր։ Նորահաւատ անունը տրուած էր անոնց՝ որ քրիստոնէութեան դասերը կ'ընդունէին։ Ուսուցիչը երբեք աւելի լաւագոյն կերպով պիտի չներբողուի, որքան արտայայտուած է ան սուրբ հրապարակախօսէն, Յովհան Ոսկեբերանէն (397-407)։ «Կը գծագրեմ մեծ քանդակագործ մը, բայց ինչ կ'որմէ անոնց արուեստը անոր քով, որ կ'ամբարէ, ո՛չ թէ կտաւի կամ մարմարի վրայ, այլ հոգիին վրայ»։ Դժբաղդաբար, աղանդաւոր միտքը, Նեստորականութիւնը, Պելագիոսի աղանդակիցներուն պէս չափազանց հակառակութիւն մը, քրիստոնէական հաւատալիքներուն խառնուեցան, եւ բնակչութեան ... ու տնկեցին հալածանք։ Կրօնամոլները ջնջեցին ամենահին գիտութեան յիշատակարանները։ Աղեքսանդրիոյ Թէոփիլոս եպիսկոպոսը նշանակելի եղաւ իր այդ եռանդովը, բոցերու յանձնեց այդ քաղաքին մատենադարանին գիրքերուն մէկ մասը, յետոյ անհետացուց։ Աղեքսանդրիոյ մէջ, գազազած կրօնամոլներ կոտորեցին Հիւպատիան, կին փիլիսոփայ մը, որ հեթանոսութիւնը կը պահէր (415)։ Չորրորդ դարը տեսաւ գերմանական այն հին լեզուին ծագումը, որուն առաջին յիշատակարանն է, Ուլֆիլաս եպիսկոպոսէն (360-380), կոթական գաւառաբարբառով Աստուածաշունչին թարգմանութիւնը։

Թարգմ. Մ. ՊԷՋԷՃԵԱՆ

(Շարունակելի)

Արտաքին Լուրեր

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԵՒ ՃԱՊՈՆԻ ՄԻՋԵՒ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Մանճուրիոյ մէջ. — Զինուորական նոր գործողութիւններ. — Խաղաղութեան խնդիրը։

Այն զինադադարը, որուն համար կ'ըսուէր թէ Թագաւորին հրամանով զօրավարին պաշտօն յանձնուած է բանակցելու համար, տակաւին կնքուած չէ, բայց, ասոր փոխարէն, առատ տեղեկութիւններ կը հաղորդուին զինուորական գործողութեանց վրայ։ Թօքիոյէն առնուած հեռագիր մը մանրամասնօրէն կը ծանուցանէ թէ Ճապոնները ի՛նչպէս ետ մղած են ռուսական բազմաթիւ հեծելագունդեր Չանկթուի կողմերը. նաեւ թէ ի՛նչպէս Ռուսերը վանուած են ուրիշ տեղերու իրենց դիրքե-

---

ԱՐՏԱՍՈՎՈՐ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ 101

[illegible]

ԴԷՊԻ ՄՈՒՇՏԱԿՆԵՐՈՒ ԵՐԿԻՐԸ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ԳԼՈՒԽ Դ.

ԿՂԶԻԻՆ ՇՐՋԱՆԸ

—Կրնաք ըսել հազարաւոր տարիներէ ի վեր, յիսնապետ Լանկ, պատասխանեց Ճեսփըր Հոպսըն։ Նշմարեցէք որ այն գետինը, որուն վրայ կը կոխենք այս պահուս, մասնիկ առ մասնիկ կազմուած է հովերուն շնորհիւ, եւ թէ այս աւազը հատիկ հատիկ երկրէս վրայ դիզուած է հոս, հեռուէն գալով։ Երեւակայեցէք թէ ո՛րքան ատեն հարկ եղած է, որպէս զի թուփեր եւ ծառեր զարգանան եղեւիններու, ցախուտներու, արջախաղողի հանգները։ Թերեւս մեզ կրող պաղլըրակը կազմուած եւ կցուած էր ամերիկեան ցամաքին, մարդուն գոյութենէն առաջ երկրագունդին վրայ։

—Ուրեմն քանի մը դարեր ալ պէտք է անցնին, մինչեւ որ նորէն ուրիշ կողմ հակի այս քմահաճ պաղլըրակը։ Այսպէս շատ մը անձկութիւններէ եւ վտանգներէ զերծ պիտի մնանք։

Յիսնապետ Լանկի կողմէ եղած այս խիստ արդարացի դիտողութեամբ վերջացաւ խօսակցութիւնը, եւ ճամբայ ինկան ամէնքը մէկտեղ։

Եօթնը Քրոշթէնէն մինչեւ Ծովափիղերու խորշը, հիւսիսակողմէն դէպ ի հարաւակողմ կ'երկարէր ծովեզերքը, միջօրէականի գծին հետեւելով։ Նախուր կողմէն, չորս-հինգ մղոն հեռու, լճակին ծայրը կ'երեւար, արեգակին ճառագայթներուն տակ ցոլացած, եւ անկէ անդին վերջին շարքը այն ծառերուն որոնց կենդանութիւնով շրջապատուած էին լճակին ջուրերը։ Քանի մը [illegible] արծուիներ օդին մէջ կը թեւածէին թեւաբախումներով։ Շատ մը մուշտակաւոր կենդանիներ, կզաքիներ, ջրասամոյրներ, կնքուններ, աքիսներ, ցցունք. ներու խոռոչին կեդրոնէն կամ արջախաղողի եւ ուրիշ թուփերու տակ պատսպարուած, ճամբորդները կը դիտէին։ Կարծես կը զգային թէ ո՛ եւ է հրացանի հարուածէ վախնալու տեղի չկար։ Ճեսփըր Հոպսըն քանի մը կուղբեր ալ նշմարեց, որոնք բառ բառդի կը թափառէին, անշուշտ մալարած ըլլալով գետակին անհետացումէն ի վեր։ Ապաստանելու հիւղակ չունենալով, գիւղ մը կառուցանելու համար ջուրի ընթացք մը չգտնալուն, անոնք դատապարտուած էին ցիրուցան մնալու, մեծ սառնամանիքներու ծայր աստիճան տէր։ Յիսնապետ Լանկ եւս տեսաւ գայլերու վոհմակ մը, որ դաշտերը կը շրջէր։

Հետեւաբար կարելի էր եզրակացնել թէ բնականին գազաններ բանտարկուած էին ծփուն կղզիին վրայ, եւ գիշակերները, ձմրան խստութեան ատեն սովալլուկ դառնալով — քանի որ չպիտի կրնային երթալ սնունդ փնտռել աւելի մեղմ կլիմաներու տակ — մեծ եւ անխուսափելի վտանգ մը պիտի ըլլային Ֆօր-Հօփի բնակիչներուն համար։

Միայն ճերմակ արջերը պակաս էին կղզիին մէջ, եւ ատոր վրայ ալ պէտք չէր ցաւիլ։ Սակայն յիսնապետը շփոթ կերպով նշմարել կարծեց ճերմակ զանգուած մը, որ ցախերու պուրակի մը մէջ կը շարժէր յամրօրէն. բայց աւելի խիստ քննութենէ մը յետոյ ենթադրեց որ խաբուած էր։

Ծովեզերքին այն մասը, որ կը յանդէր Ծովափիղերու խորշը, ծովուն մակերեսէն շատ քիչ բարձր էր։ Նոյն իսկ տեղ տեղ հեղուկ ափանցին հետ հաւասար էին, եւ ալիքներուն վերջին վէտվէտումները կը թրջէին հողը, իբր թէ աւազուտ ծովեզր մը ըլլար։ Կը վախցուէր որ կղզիին այդ մասին վրայ գետինը ատենէ մը ի վեր միայն փոփոխութիւն կրած ըլլար, բայց քննելու կէտեր կը պակսէին, առաջ եկած փոփոխութիւնը ճշդելու եւ անոր կարեւորութեան չափը սահմանելու համար։ Ճեսփըր Հոպսըն զղջաց որ մեկնումէն առաջ չափնիշեր չէր դրած Պաթըրսթ հրուանդանին շուրջը, ծովեզերքին բարձրութիւնը եւ կղզեակները համեմատելու համար։ Ինքզինքին խոստացաւ այդ զգուշութիւնը ձեռք առնել վերադարձին։

Կատարուած հետազօտութիւնը, ինչպէս դիւրին է հասկնալ, տեղակալին, յիսնապետին եւ ուղեկիցներուն չէր թոյլատրեր արագօրէն յառաջանալ։ Յաճախ կանգ կ'առնէին, կը քննէին հողը, հաստատելու համար թէ ո՛ եւ է ճեղք չէր սպառնար ծովեզերքին։ Հետազօտիչները ստիպուեցան յառաջանալ մինչեւ կէս մղոն՝ կղզիին ներսերը։ Կարգ մը կէտերու վրայ յիսնապետը ցցեց ուռենիի կամ եղեւնիի ճիւղեր, որոնք իբր ցից պիտի ծառայէին, մանաւանդ այնպիսի տեղուանքներու համար, որոնք եղծուած ըլլալով, հեռուէն դժուարաւ զատորոշելի էին։ Այնուհետեւ դիւրին պիտի ըլլար հողին տակ գալիք փոփոխութիւնները։

Հետազօտիչները կը յառաջանային միշտ. կէս օրէն երեք ժամ յետոյ՝ Ծովափիղերու խորշը երեք մղոն հեռու կը գտնուէր հարաւակողմը։ Ճեսփըր Հոպսըն դիտել տուաւ տիկին Բոլինա Պէրնէթի թէ պարզապէս ամրացումով առաջ եկած փոփոխութիւնը կարեւոր էր սաստիկ։

Անկէ, հորիզոնին հարաւ-արեւմտեան կողմէ, ծովեզերքը երկար գօտի մը յղփացած էր, թեթեւակի բոլորուած, Լիվըրփուլի ընդարձակ ծովախորշը կազմելով։ Հիմա ջուրի գիծ մըն էր որ կը ձեւացնէր այդ հորիզոնը։ Ցամաքը անհետացած էր։ Վիքթորիա կղզին հոս կը վերջանար մէկէն ի մէկ երեւան ելած անկիւնով մը, այն տեղ իսկ ուր առաջ հասած էր բանակումը։ Կարծես թէ այդ անկիւնէն անդին՝ անհուն ծովը պիտի պարզուէր կղզին հարաւային մասը թրջելով ամբողջապէս, անարգելաբար Ծովափիղերու խորշէն մինչեւ Ռոզապար ծոցը կը տարածուէր։

(Շարունակելի)

րէն։ Ամէնէն կարեւոր ընդհարումը Լիաօ-Եանկ-Վոբէնկի մէջ կատարուածն է, ուր Միշչենքօ զօրավարին պատկանող ռուսական հինգ հազար հեծելազօրքեր ցիրուցան եղան։ Ճապոնական տեղեկագիրները կ'ըսեն թէ 30 մեռել եւ 185 վիրաւոր ունի Քուրոքիի բանակը որ այդ կողմերը գործէր, սակայն կը յայտնեն թէ Ռուսներուն կորուստը աւելի շատ է, վասն զի ճապոնական կեդրոնին մէկ զօրախումբը միայն ռուսական ութսուն դիակներ ժողուած է պատերազմի դաշտին վրայ։ Ուրեմն զինուորական այդ գործողութիւնք յառաջապահներու ընդհարումէ մը աւելի բան մըն է եւ կարելի է այնպէս նկատել թէ սկզբնաւորութիւնն է մեծ ճակատամարտին, որուն շաբաթներէ ի վեր կը սպասուի։ Նշանակալութեան արժանի է նաեւ Բեդերսպուրկէն Բարիզ ուղղուած հեռագիր մը թէ ճապոնական յարձակողական ընդհանուր ճակատամարտի մը հանգամանքը առած է, թէ Լինիեվիչ ընդունած է ճակատամարտը, բայց խոհեմութիւն համարեր է ետ քաշուիլ իր պաշտպանութեան երկրորդ գիծին վրայ։ Ռուսական այս հեռագիրը, իրաւ է որ, պաշտօնական չէ, սակայն Բեդերսպուրկի քաղաքական շրջանակներուն մէջ տիրող մտահոգութիւնը ցոյց կուտայ։ Ճապոնական տեղեկութեանց հետ պէտք է համեմատել ռուսական ներկայացուցիչներու վերջերս ուղղած այն հեռագիրները թէ Լինիեվիչի բանակը ո՛չ միայն պատրաստ էր յաղթելու, այլ թէ Ճապոնները տաղտկացած ու պաշար չունէին։ Չի հասկցուիր թէ այս պայմաններուն մէջ ի՛նչու համար Լինիեվիչ իսկոյն յարձակողականի չանցաւ եւ անգամ մը եւս Օեամայի թողուց յարձակման պատիւը։ Եթէ հիմակ սկսած ճակատամարտը սովորական պայմաններու մէջ տեղի ունենայ, տասը օրէն կարելի է անոր արդիւնքին սպասել, վասն զի Լինիեվիչ ահագին ճիգ մը պիտի ընէ, դիմադրելու Ճապոններուն յարձակողականին։ Ռուս պատերազմին ամենամեծ վտանգն է Ճապոններուն այն առաւելութիւնը՝ որ է շրջապատել, եւ որ հիմա շատ բացորոշ կերպով կը պարզուի ողողելով ռուսական բանակին աջ ու ձախ կողերուն։ Լինիեվիչ զօրավարը, ուրեմն, աւելի պէտք ունենայ իր փորձերը ընելու եւ ցոյց տալու Քուրոպաթքինի վրայ ունեցած առաւելութիւնը, եթէ այդ առաւելութիւնը իրական է։ Հաշտութեան բանակցութեանց նախնական պայմաններուն դալով, աւելորդ է ըսել թէ դժուարաւ պիտի ընդհատուի, քանի որ այս պահուս զինուորական գործողութիւններ կը կատարուին Մանչուրիոյ դաշտերուն մէջ։

(Էնտէրբանտանս Պէլժ)

ՌՈՒՍԻՈՅ ՄԷՋ

Հաշտութեան խնդիրը. — Զինադադարին շուրջը. — Քուրոպաթքին զօրավարը. — Ռուս դիւանագէտի մը կարծիքը.

Բարիզ, 19 յունիս. — Բեդերսպուրկէն հասնելու հեռագիրը առնուած է Էքօ տը Բարի.

«Վերջերս ծանուցի թէ երկու պատերազմիկներու միջեւ եթէ զինադադար մը կնքուի, այդ իրողութիւնը այն ատեն միայն տեղի պիտի ունենայ երբ երկու կողմի պատուիրակներուն միջեւ կատարուած բանակցութիւնները նպաստաւոր վիճակ մը առնեն։ Այսօրէն սկսելով պատուիրակները պիտի գիտնան թէ կրնա՞ն խաղաղ լուծում մը յուսալ, թէ պէտք է դադրեցնեն անօգուտ խօսակցութիւն մը եւ շարունակեն արիւնալի կռիւը։ Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարարութիւնը այսօր կը հաստատէ իմ հաղորդած տեղեկութիւնս, վասն զի կը յայտարարէ թէ հաշտութեան բանակցութիւնները չսկսած՝ զինադադար պիտի չկնքուի։ Պէտք է ըսեմ սակայն թէ Պ. Ռուզվէլթ դաւելի ջանքեր կ'ընէ ռուսական եւ ճապոնական կառավարութիւններուն մօտ, համոզելու զանոնք որ բանակցութիւններէն առաջ զինադադար մը կնքեն։ Պ. Ռուզվէլթ եթէ յաջողի, Լինիեվիչ ու Օեամա պիտի առնեն անոր տնօրինութիւնը ու պայմանները։ Երկու երկիրներու ներկայացուցիչներուն ժամադրավայրին եւ թուականին վրայ վիճաբանութիւններ կը կատարուին։ Ինչպէս ծանուցի, բանակցութեանց լաւագոյն վայր Ուաշինկթընը վերջնականապէս ընդունուած է Ռուսիոյ եւ Ճապոնի կողմէ, նախագահ Ռուզվէլթի առաջարկութեամբ։ Ճապոն բնաւ պիտի չընդունէր Եւրոպայի քաղաք մը. իսկ Ռուսիա թէեւ Բարիզ ու Լա Հէյն նախամեծար կը համարէր, սակայն երկրորդական կարեւորութիւն մը կ'ընծայէր այդ խնդրին։ Շատ կը խօսուի Քուրոպաթքին զօրավարին կողմէ Մոսկուայի ազնուականութեան մարշալին ուղղուած հեռագրին վրայ, որով Մանչուրիոյ ռուսական բանակին երբեմնի ընդհանուր հրամանատարը խստիւ կը քննադատէ հաշտութեան կնքման գաղափարը, ըսելով որ շատ անպատեհ է այն պահուն երբ կարելի է բոլորովին վստահ ըլլալ թէ Լինիեվիչի բանակը յաղթական պիտի հանդիսանայ։ Քուրոպաթքինի այդ [illegible] բողոքներու պատճառ կ'ըլլայ ռուսական լրագիրներուն մէկ մասին մէջ։ Ռազվիէթ կ'ըսէ. — «Իբրեւ պատերազմական նախարար չգիտցաւ ո՛չ Ճապոնի հետ պատերազմի մը վտանգը նախատեսել եւ ոչ ալ տեղեկութիւններ քաղելով անոր առաջքը առնել։ Ռուսիան ենթարկեց ամօթալի պարտութեանց։ Ալ եւս պէտք եղած իշխանութիւնը չունի զայն մղելու նոր արիւնահեղութեանց։» Ռազվիէթ նաեւ կը քննադատէ ան գաղափարը, եթէ երբեք գոյութիւն ունեցած է, որով Քուրոպաթքին իբրեւ պատուիրակ պիտի ղրկուի եւ պաշտօն մը պիտի յանձնուէր անոր՝ հաշտութիւն կնքելու փոխանակ գործին մէջ, Սվիեդ աւելի՛ պատճառներով կը պահանջէ պատերազմը շարունակել, յուսալով որ Լինիեվիչի բանակին հիմակուան կացութիւնը յաղթանակ մը կարելի կ'ընծայէ։ Նովոյէ Վրէմիա Վլատիվոսթոքէն թղթակցութիւն մը կը հրատարակէ՝ ծանուցանող թէ հաշտութեան բանակցութեանց սկսած ըլլալու լուրը անպատեհ տպաւորութիւն մը գործած է բանակին վրայ։ Վլատիվոսթոք կատարելապէս պաշտպանողական վիճակի մէջ դրուած է։ Ամբողջ բանակ մը պէտք կայ Վլատիվոսթոքը պաշարելու եւ երկար ամիսներու՝ զայն գրաւելու համար։ Պահակազօրքին բարոյական վիճակը խիստ լաւ է եւ ոչ-զինուորական ժողովուրդն ալ հանդարտ։ Շատ մը կիներ նախամեծար կը համարին գերութեան քով ըլլալ, քան թէ հեռանալ քաղաքէն, ուր կեանքը ապահովական է։ Մանչուրիոյ զինուորներուն դալով, ընդհանուր հրամանատարէն մինչեւ ամենավերջին զօրքը, պատերազմը կորսուած չեն նկատեր եւ Ճապոնները անյաղթելի չեն կարծեր։

— «Իրիկուն արտաքին գործոց նախարարութենէն բարձրաստիճան պաշտօնեայ մը ըսաւ, որ բնաւ թէ Ռուսիոյ փափաքն է որ հաշտութեան բանակցութիւնները Լա Հէյի մէջ կատարուին, վասն զի Հոլանտայի կառավարութիւնը հաւանած է, բայց Ճապոն չընդունեց Լա Հէյն եւ Ուաշինկթընի համար պնդեց։ Նախնական տեսակցութիւնը պատերազմի դաշտին վրայ պիտի կատարուի՝ Քուրոպաթքին եւ Նօճի զօրավարներուն միջեւ. յետոյ, եթէ զինադադարի համար համաձայնութիւն գոյանայ, բանակցութիւնները Ուաշինկթընի պիտի փոխադրուին։ Հաշտութեան ստորագրութիւնն ալ Թոքիոյի մէջ տեղի պիտի ունենայ։»

ՀԱՇՏՈՒԹԵԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Պ. Ռուզվէլթի նպատակը. — Ճաբոնի կարծիքը. — Իտալիոյ մէջ. — Նախ՝ մեծ ճակատամարտը։

Պէրլին, 18 յունիս. — Հոս շատ կը խօսուի Լոքալ Անցայկըրի մէջ հրատարակուած յօդուածի մը վրայ, Միացեալ Նահանգաց միջամտութեանը մասին հաշտութեան բանակցութեան համար։ Գերման թերթին ըսածին նայելով, Գերմանիոյ իրազեկ շրջանակներուն մէջ կ'ըսուի թէ Պ. Ռուզվէլթ միայն մարդկութեան դատը աչքի առջեւ ունենալով չէր որ հաշտութեան մասին առաջարկութիւնները ըրաւ։ Անտարակոյս իր միջամտութեան պատճառներէն մէկը այն երկիւղն է թէ մի գուցէ Ճապոն, եթէ ժամանակին չկեցուի, շատ գերազանց կացութիւն ձեռք բերէ Ծայրագոյն Արեւելքի մէջ։ Եթէ ճապոնական զօրութիւնը ձախողուածի մը չենթարկուի, Փիլիպպեանց եւ հարաւային [illegible] մէջ Միացեալ Նահանգաց դիրքը պիտի վտանգուի։ Լոքալ Անցայկըր կը յորդէ թէ Անգլիա եւ Ֆրանսա անշուշտ նոյն կարծիքէն են, սակայն բոլոր ապացոյցները կը ցուցնեն մտածել թէ Ռուսիա եթէ շատ տկարանայ, անոր փոխարէն Գերմանիա գերակշռութիւն մը պիտի ունենայ ցամաքային Եւրոպայի մէջ։ Ասոր համար է որ Անգլիա ու Ֆրանսա Պ. Ռուզվէլթի օժանդակեցին հաշտութեան մասին ըրած ձեռնարկին մէջ։ Գերման թերթը կ'ըսէ նաեւ թէ հաշտութեան հեռանկարները շատ փայլուն չեն։

Թոքիօ. — Ճապոնական Քոքումին լրագիրը կացութեան վրայ խօսելով կ'ըսէ. «Ռուզվէլթ նախագահը իր մարդասիրութեամբը եւ անկողմնակալութեամբը, կոչ ըրաւ Ռուսիոյ խղճին. միեւնոյն ատեն Գերմանիոյ կայսրն ալ, Զարին հետ ունեցած մտերմութեամբը, անոր մօտ հարկ եղած դիմումը ըրաւ։ Ռուսիա եթէ անգամ մըն ալ չուզէ աջակցութիւն ցոյց տալ՝ ամէնուն կողմէ ալ պիտի լքուի։»

Հռոմ — Իտալիոյ թագաւորը, երէկ, հրամանագիրներ ստորագրելու պահուն, նախարարներուն հետ երկարօրէն տեսակցեցաւ արտաքին քաղաքականութեան վրայ։ Արտաքին գործոց նախարար Պ. Թիթթոնի հաշտութեան բանակցութեանց մասին Միացեալ Նահանգներէն ստացած վերջին հեռագիրները ներկայացուց թագաւորին։

Ուաշինկթըն. — Դիւանագէտներուն մէջ հետզհետէ կը հաստատուի այն համոզումը թէ զինադադարը կնքուելէ առաջ ուրիշ մեծ ճակատամարտ մը տեղի պիտի ունենայ։ Այս պարագան մեծ անձկութիւն կը պատճառէ Ռուզվէլթ նախագահին եւ բարեկամներուն, որոնք յուսացած էին թէ հաշտութեան համար եղած ջանքերը վերջնական ձեւ մը առնելուն պէս թշնամութիւնները իսկոյն պիտի դադրին։ Կը խոստովանուի թէ սկիզբները Ճապոն կը կասկածէր Ռուսիոյ անկեղծութեանը։ Այն զրոյցը թէ Ռուսիա փորձած է հաշտութեան համար Դեսպանախորհուրդի մը խնդիրը վերցնել, Սպիտակ Տան մէջ նկատողութեան կ'առնուի, իսկ ռուսական դեսպանատան մէջ կը հերքուի։ Դիտել կը տրուի թէ այդ կարգի պահանջումներ Ճապոններուն գործին պիտի գան եւ ամէն կողմէ իբրեւ հաւաստիք մը առաջ պիտի բերուի Ճապոնի այն կասկածներուն թէ Ռուսիա իրականին մէջ հաշտութեան փափաքող չէ, այլ միայն ժամանակ շահիլ կ'ուզէ։ Թոքիոյի պաշտօնական պատասխանը, Պ. Ռուզվէլթի հաշտութեան ծանուցագրին, անյուսալի էր Ճապոնի բարեկամներուն համար։ Այս շաբթու յայտնի պիտի ըլլան պատուիրակներուն անունները։

ՊԱՏԵՐԱԶՄԷՆ ԱՌԱՋ

Ռուսերը եւ Ճաբոնները Սէուլի մէջ. — Ռուսերուն ծրագիրները. — Սէուլի պաշարումը։

Թոքիօ, 19 յունիս. — Հիմա որ մտքերը հանդարտ ձգուած են, կարգ մը անտիպ պատմութիւններ կ'իմացուին։ Օրինակի համար հիմա յայտնի եղած է թէ, պատերազմի յայտարարութենէն առաջ, Ռուսիա կը պատրաստուէր պաշարել Քորէայի մայրաքաղաքը՝ Սէուլը. այդ նպատակով իրական փորձ մը կատարեց։ Այդ թուականին օտար դեսպանատանց պահակ զինուորները կը գտնուէին Սէուլի մէջ. ռուս զինուորներուն թիւն էր երկու հարիւր եւ Ճապոններունը՝ հարիւր յիսուն։ Գիշեր մը ճապոնական թաղը յանկարծ պաշարուեցաւ Քորէայի 8000 զինուորներու կողմէ, որոնք Քորէայի ամբողջ բանակը կը ներկայացնէին։ Շատ մը նշաններու նայելով, Ռուսերը կը գործակցէին այդ շարժման։ Քորէացիները ատրճանակները ամցուցած էին հրացաններուն վրայ։ Ճապոնները փոքրաթիւ էին, բայց անոնց հրամանատար հազարապետը զինուորներ ուզեց. ութ հարիւր հոգի իսկոյն պատրաստուեցան անոր հրամանին։ Ինքն զօրավարը դժուարաւ արգիլեց զանոնք յարձակողական ձեռնարկել, վասն զի գիտէր թէ այդ միջոցին ամէնէն փոքր անհամաձայնութիւնը կրնար պատերազմ առաջ բերել։ Քորէացիներուն դիրքերը զօրաւոր էին. հրացանաւորներն մօտ էին՝ բարձր պատի մը վրայ որ ամբողջ քաղաքին կը տիրէր։ Երբ պատերազմը սկսաւ, ճապոնական զինուորները իսկոյն քաղաք մտան եւ օգնեցին քաղաքի պահակազօրքերուն։ Ռուսերը եթէ յաջողած ըլլային Սէուլի մէջ հաստատուիլ, դէպքերուն ամբողջ ընթացքը պիտի փոխուէր։

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ ՇՈՒՐՋԸ

Ձուշիմայի ճակատամարտին վիրաւորները. — Անգլիոյ բողոքը. — Քոլերա եւ քանչէ։

Թոքիօ, 19 յունիս. — Սասէպոյի նաւային հիւանդանոցին մէջ դարմանուող ռուս վիրաւորներուն համար սա տեղեկութիւնները կը հաղորդուին. — Այդ հիւանդանոցին մէջ կան վիրաւոր 22 սպաներ, որոնց երկուքը մեռած են. նաեւ 90 ենթասպայ եւ 203 նաւաստի, որոնցմէ 108 թեթեւապէս վիրաւորուած են եւ 95 ալ ծանր։ Սպայ մը եւ 18 նաւաստի զանազան հիւանդութիւններէ կը տառապին։ Ռոժեստվենսքի ծովակալը մայիս 27ին վիրաւորուեցաւ, բուժումը տասը շաբաթ պիտի տեւէ։ Սպաներուն մէջ տասը, ծովակալ եւ երեք դրօշակիր միասին, ճակատամարտին առաջին օրը վիրաւորուեցան։ Ընդհանուր կերպով սպաները իրենց գլուխներէն վիրաւորուած են։

Բեդերսպուրկ. — Անգլիոյ դեսպանը բողոքեց Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարարին՝ այն իրողութեան դէմ թէ ռուսական Տերէկ յածանաւը ընկղմած է անգլիական Սէնթ-Քիլտա շոգենաւը։ Բրիտանական դեսպանը հատուցում պահանջեց. նաեւ հարկ եղած միջոցները ձեռք առնել, որպէս զի այդ կարգի միջադէպեր չկրկնուին։ Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարարը խոստացաւ այդ խնդիրը իսկոյն ներկայացնել ծովային նախարարութեան։

Լոնտոն. — Հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ քոլերան եւ քանչը աւելցեր կը գործեն Խարպինի մէջ. օրական հարիւր մահեր կը պատահին, եւ այս միջոցին քաղաքին մէջ լեցուած հազար վիրաւորներ ու հիւանդներ կան։ Քաղաքին դուրս տասնեակ մը հիւանդանոցներ շինուեցան տարափոխիկ հիւանդութիւններէ վարակուողներուն համար։ Ռուս սպաները անձկանօք հաշտութեան կնքումին կը սպասեն եւ ամէն աւելի պատերազմելու փափաքող չեն։

— Բոլոր թնդանօթաձիգներու վերջին զօրագունդը որ Բրեստ-Լիթովսկէն ճամբայ ելած էր, Վլատիվոսթոք ժամանեց։ Զինուորները նոր ամրութիւններ կը շինեն եւ եղածներն ալ կ'ամրացնեն։ Ռուս վերջին զինուորներ ալ Վլատիվոսթոք ժամանած են։

— Ռուսական նոր թնդանօթանաւեր դրկուեցան Սախալին։ Քորսաքովի մէջ քանի մը զօրախումբեր կան։

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՎԻԵՆՆԱ, 22 յունիս. — Ճապոնները, առանց դիմադրութեան հանդիպելու, գրաւեցին Լի-Եէն-Բամը, նաեւ Լանհ-Եւէն-Լիու-Սէն. Ռուսերը, այդ դիրքերը կորսնցնելէ ետքը, դէպ ի հիւսիս նահանջեցին։

— Ռուսերը նահանջեցին Սանկ-Ցու-Լինկէն։

— Ճապոնները Սանկ-Թաւէն դուրս հանեցին Ռուսերը. Ռուսերը սկսան թողուլ Սաւ-Միա-Ռեաւի բարձունքները։

ԼՈՆՏՈՆ. — Թոքիոյէն կը հեռագրեն թէ Ճապոնները, Քորէայի հիւսիսային կողմը Ռուսերուն վրայ յարձակելով, ամէն կողմ յաղթական հանդիսացեր են։ Այդ շարժումին նպատակն է Վլատիվոսթոքի գրաւումը։

— Սէուլէն կը հեռագրեն «Սէնթրըլ Նիւզ»ի. — Ճապոնները, որոնք ամսոյս 19ին ի վեր հիւսիսային Քորէայի մէջ Քանկիէի վրայ կը յարձակէին, յունիս 20ի առաւօտուն նոյն տեղը գրաւեցին։ Ռուսերը նահանջեցին։ Ճապոնները, հալածելով նահանջող Ռուսերը, շատ մը տեղերէ հեռացուցին զանոնք, Քանկիէի հիւսիսային արեւմտեան կողմը Սի-Եու-Եանկ անուն տեղն ալ միասին հալածելով։ Ճապոնները, հիմա Քորէայի մէջ իրենց ունեցած դիրքերին շնորհիւ, յաջողած են սպառնալ Պոսիէթի ծովածոցին շրջակայ ռուսական հողերուն։

— Մանչուրիայէն կը հեռագրեն «Սէնթրըլ Նիւզ»ի. — Ռուսական բանակին ճակատէն առնուած լուրերու նայելով, Լինիեվիչ զօրավարը հարկադրուած է թողուլ քանի մը օր առաջ իր ունեցած բոլոր դիրքերը։ Ճապոնական բանակը աջ եւ ձախ կողմէն շատ տարածուած է. այդ կերպով ճապոնական տարածուած զօրութիւնը երեք հարիւր յիսուն հազար հոգիի կը հասնի։ Հետեւաբար Լինիեվիչ անկարող է դիմադրել Ճապոններուն այդ ահագին ուժին դէմ, կ'ըսուի թէ Լինիեվիչ զօրավարը փոխանակ նահանջելու եթէ յարձակողական ձեռնարկէ, բոլորովին պիտի պարտուի։»

— Ռոյթէր հետեւեալ հեռագիրը կը ստանայ Մանչուրիայէն. — Լինիեվիչ զօրավարը որոշեց Խարպինը պաշտպանել։ Խարպինի մէջ գիշեր ցերեկ ամրութիւններ կը շինուին։

— Լոնտոնի ճապոնական դեսպանատունը հաղորդեց Զուշիմայի նաւային ճակատամարտին մէջ ձեռք անցուած ռուս գերիներուն թիւը, որ է եօթը հազար երկու հարիւր ութսունեւչորս. ասոնց տասնեհինգը սպայ են։

ԲԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ. — Կունչուլինէն յունիս 22 թուականով հասնելու հեռագիրը ստացած է ռուս գործակալութիւնը. — Երէկ ռուսական վերջապահները ճակատամարտի ձեռնարկեցին։ Այդ ընդհարումը մեր աջ կողին մէկ մասին վրայ կատարուելով, բոլորովին տարածուեցաւ դէպ ի ռուսական բանակին ճակատը։ Լինիեվիչ հարկադրուեցաւ թողուլ իր դիրքերը։

ԲԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ. — (Պաշտօնական). — Լինիեվիչ զօրավարը յունիս 19 թուականով հետեւեալը կը հեռագրէ Զարին. — «Առաւօտեան ժամ 4ին թշնամին յարձակեցաւ երկաթուղիին արեւմտեան կողմը գտնուող մեր զինուորներուն վրայ։ Ճապոնական բազմաթիւ հետեւակներ գրաւեցին Սի-Լաւ-Ցուէնը։ Յունիս 17ին յառաջապահ դիրքերու մէջ եւ ճակատին վրայ գտնուող եւ Լիաօ-Շաւ-Եէնի շրջակայքը գործողութիւններ կատարող ճապոնական զինուորները հալածուեցան եւ դէպ ի հարաւ ետ քաշուեցան։»

— Լինիեվիչ զօրավարը յունիս 20 թուականով կը հեռագրէ Զարին. — «Յունիս 19ին թշնամին գնդակոծութիւններ կատարեց, որոնք կ'երեւայ թէ աւելի կարեւոր շարժումներ ծածկելու նպատակով կը կատարուէին։ Գլխաւորապէս Մամլանկայի դիրքը քաշուելով, Զանթուփաւի մէջ համախմբուեցան։ Քիչ ետքը Ճապոնները Զանկ-Թաւէն 35 քիլոմեթր հեռու՝ երկաթուղիի կայարանը ժամանելով, յանկարծ կեցան եւ երկաթուղիին վրայ դիրք գրաւեցին։ Ճապոնները ցերեկուան ժամ երեքին, նորէն գրաւեցին Լիաօ-Շաւ-Եէնի իրենց նախկին դիրքերը։ Ճապոնները մեծ թիւով յառաջացան դէպ ի Բալանցամին՝ երկաթուղիին արեւելեան կողմը. առաւօտեան ժամ 9ին դադրեցուցին այդ շարժումը։ Կէսօրին թշնամին նորէն սկսաւ ետ քաշուիլ եւ թողուլ իր գրաւած դիրքերը։ Այս գնդաց շարժումները իբրեւ ցոյցեր կը նկատէի. Ճապոնները մեծ պաշարային ուղղութեամբ յառաջ Զանկ-Թաւի հիւսիսային կողմը, սկսան մեր ձախ թեւը շրջապատել, որով քանի մը նոր յարձակումներ կատարեցին։ Մեր յառաջապահ դիրքերը ստիպուեցան քիչ մը ետ քաշուիլ։ Ճապոնական թնդանօթները անընդհատ ռումբ կը տեղացնէին։ Ասոր վրայ մեր զօրախումբերը կենտրոնացան կէտի մը ձեռնարկեցին եւ մենք ալ թնդանօթի ճակատամարտի մը սկսանք։ Ժամ 10ին մեր յառաջապահ դիրքերը աւելի կարեւորութեամբ շարունակեցին նահանջը։ Կէսօրին Ճապոնները մտան Լին-Շաւ-Թայի հիւսիսային կողմը Սիան-Քանա գիւղը, որ Զանկ-Թաւէն 45 քիլոմեթր դէպ ի հիւսիս կը գտնուի՝ մեծ պաշարային վրայ։ Կէսօրէն երկու ժամ ետքը Ճապոնները նաեւ գրաւեցին Ճալամանլինը։ Յետոյ, իրիկուան կողմ, թշնամին ամբողջ ճակատը նահանջեց եւ գրաւած դիրքերը թողուց, որով մեր զինուորները վերահաստատուեցան իրենց նախկին դիրքերուն մէջ։»

ԼՈՆՏՈՆ. — (Պաշտօնական). — Ճապոնի դեսպանատունը կը հաղորդէ Թոքիոյէն առնուած սա հեռագիրը. — «Ճապոնական զինուորները յարձակողական ձեռնարկելով, Բալանամանզը, Սիանսակին եւ Լոնտամինանուն գրաւեցին եւ թշնամին մեծամեծ կորուստներ պատճառեցին։ Սիանշանզիի մէջ ռուսական ձախ թեւը բոլորովին ջախջախուած է։

ԲԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ. — Այս տեղի գերմանական եւ ամերիկեան դեսպանները, երէկ, տեսակցեցան արտաքին գործոց նախարար Լամզտորֆ կոմսին հետ։ Ամերիկեան դեսպանին եւ Ուաշինկթընի արտաքին գործոց պաշտօնատանը միջեւ շատ մը հեռագիրներ փոխանակուեցան. վերջերս տեսակցութեան մէջ հաշտութեան բանակցութեանց պատուիրակներուն գումարման թուականին վրայ խորհրդակցութիւն կատարուեցաւ։ Էական մասերը բոլորովին որոշուեցան։

— Կը ծանուցուի թէ Քուրոպաթքին զօրավարը ու Մոսկուայի ազնուականութեան մարէշալին հեռագիր մը ուղղած էր թէ հաշտութիւնը հիմա անհրաժեշտ չէ եւ թէ ռուսական բանակը յաղթող պիտի հանդիսանայ, նպատակ ունէր սիրտ տալու Լինիեվիչ զօրավարը եւ զայն յարձակողականի դրդելով պարտութեան մատնել։

ԼՈՆՏՈՆ. — Օեամա մարէշալը կը հեռագրէ Թոքիօ թէ Մուքտէնէն ասդին դէպի արեւելք ճակատամարտ մը կատարուելով, ռուսական հեծելազօրքերը մէկ քանի անգամ յարձակեր են ճապոնական յառաջապահներուն վրայ. կռիւը երկու ժամ տեւեր է։ Վերջապէս Ռուսերը խուճապի մատնուելով նահանջեր են։ Ճապոններէն 30 հոգի մեռած եւ 185 վիրաւորուած են։ Ռուսական կորուստը խիստ շատ է։

— Ուաշինկթընի ռուսական դեսպանը կը հերքէ այն զրոյցը թէ հաշտութեան բանակցութիւնները խզուած ըլլան։ Անուանուած պատուիրակներուն անունները Պ. Ռուզվէլթի ներկայացուած են եւ թէ մօտերս պիտի հրատարակուին։ Դեռ որոշուած չէ թէ պատուիրակները քանի՞ հոգի պիտի ըլլան եւ ե՞րբ պիտի գումարուին։

— Ճապոնները, ռուսական բանակը նեղելէ եւ ետ քաշուելու հարկադրելէ ետքը, Քիրինի քաղաքին մօտեցան, միւս կողմէ ալ սկսած են դէպ ի Խարպին յառաջանալ։

— Օեամա մարէշալը յաջողեցաւ Վլատիվոսթոքի հաղորդակցութիւնները բոլորովին կտրելու եւ ճապոնական զինուորական զօրագունդ մըն ալ նոյն քաղաքին վրայ կը քալէ։ Կը կարծուի թէ Վլատիվոսթոքի առջեւ բուռն ճակատամարտ մը պիտի սկսի եւ քիչ ատենէն այդ քաղաքը Ճապոններուն ձեռքը պիտի իյնայ։

ԹՈՔԻՕ. — Թոկօ ծովակալին հրամանով ճապոնական նաւատորմիղ մը պաշարեց Վլատիվոսթոքը եւ մէկ քանի օրէն ռմբակոծութեան պիտի սկսի։

ԲԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ. — Լինիեվիչ զօրավարը որոշած ըլլալով վճռական ճակատամարտ մը կատարել Խարպինի մէջ, իր բոլոր ուժը հոն կեդրոնացնելու կ'աշխատի։ Քանի մը օրէն այդ քաղաքին շրջակայքը ահագին ճակատամարտ մը պիտի կատարուի։

ԼՈՆՏՈՆ. — Լինիեվիչ զօրավարը վճռած է թէ Խարպինի մէջ պիտի յաղթէ, որով ռուս զինուորները կը քաջալերէ։

— Օեամա մարէշալն ալ կը յուսայ բացարձակ յաղթութիւն մը ձեռք բերելով Ռուսերը բոլորովին դուրս հանել Մանչուրիայէն։

ՈՒԱՇԻՆԿԹԸՆ. — Այս տեղի չինական դեսպանը կէս պաշտօնական զրոյց մը ընելով արտաքին գործոց պաշտօնատանն, ծանոյց թէ հաշտութիւնը կնքուելէն ետքը Չին պիտի պահանջէ Ճապոնէն որ Մանչուրիայէն դուրս հանէ իր զինուորները։

ԼՈՆՏՈՆ. — Նիւ Եորքէն կը հեռագրեն թէ Ռուսիա ծանուցեր է ամերիկեան կառավարութեան թէ միայն հաշտութեան բանակցութեանց ձեռնարկելու իրաւասութիւն պիտի տայ իր պատուիրակներուն, թէ պատուիրակները բանակցութեանց պահուն Բետերսպուրկէն նոր հրահանգ առնելով, ըստ այնմ պիտի գործեն եւ թէ առաջուընէ լիազօր իրաւասութիւն չպիտի տայ իր պատուիրակներուն։

— Ուաշինկթընէն կը հեռագրեն թէ նախագահ Պ. Ռուզվէլթ կը պնդէ որ երկու կողմէ պատուիրակներ կարգուին՝ զինադադարի կնքումը առաջարկելու համար։

ԲԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ. — Պաշտօնապէս կը ծանուցուի թէ հաշտութեան բանակցութեանց ձեռնարկելու մասին քաղաքական նախնական բանակցութիւնները կանոնաւորապէս կը շարունակուին եւ թէ մինչեւ հիմա դժուարութիւն մը չէ ծագած։

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Լօրտ Լանստաունի յայտարարութիւնները Դեսպանախորհուրդին նկատմամբ — Հանրային կարծիքը Անգլիոյ մէջ. — Միացեալ Նահանգները կ'ընդունին Դեսպանախորհուրդին հրաւէրը. — Միջազգային մամուլին կարծիքը։

Բարիզ 19 յունիս. — Լոքալ Անցայկըր Բերլինէն կը հեռագրեն թէ Պ. Բօլ Քամպոնի կողմէ Պ. Ռուվիէի հաղորդուած է Անգլիոյ արտաքին գործոց նախարար Լօրտ Լանստաունի մէկ յայտարարութիւնը, հաստատելով թէ Թանժէրի անգլիական դեսպանը բողոքած է Մարոքի կողմէ եղած Դեսպանախորհուրդին հրաւէրին դէմ։ Բայց Անգլիոյ արտաքին գործոց նախարարը յայտարարեր է թէ այդ բողոքը մերժում չէ նշանակեր՝ Դեսպանախորհուրդին մասնակցելու։ Այսպէս Լոքալ Անցայկըր կ'եզրակացնէ թէ Անգլիա հիմա կը դիւրացնէ Դեսպանախորհուրդը, ալ եւս սկզբունքով ընդունուած Պ. Ռուվիէի կողմէ։

Լոնտոն (Թանձէ հեռագիր). — Երէկ կիւրակէ ըլլալով, կարելի չեղաւ տեղեկութիւններ քաղել։ Այս առաւօտ տեսնուեցայ քաղաքական եւ դիւանագիտական զանազան անձնաւորութեանց հետ, որոնցմէ ոմանք Լօրտ Լանստաունի հետ յարաբերութիւն ունին միշտ։ Սա պարագան յայտնի է թէ բրիտանական կառավարութիւնը որոշած է դժուարութիւն չյարուցանել Ֆրանսայի՝ մարոքեան գործին կարգադրութեան մէջ։ 1904 ապրիլ 6ի համաձայնութեամբ Ֆրանսա դիւրացուցած է Մեծն-Բրիտանիոյ ձեռք ձգած առաւելութիւնները, հետեւաբար կը կարծուի թէ հիմա ալ Անգլիոյ պարտքն է օգնել Ֆրանսայի, որ վերջինիս կողմէ յայտնուած փափաքին համաձայն։ Անշուշտ անգլիական դիւանագիտութեան աջակցութիւնը ազդու պիտի ըլլայ Մարոքի խնդրին մէջ։

Պէրլին (Թանձէ). — Տեղեկութիւն առի Մարոքի խնդրին մասին տիրող կարծիքին վրայ։ Պաշտօնական շրջանակներու մէջ սա համոզումը կայ թէ հակառակ շատ մը կարեւոր կէտերու [illegible], գոհացուցիչ կարգադրութեամբ մը պիտի լուծուի խնդիրը մօտ ատենէն։

— Ստանտարտ [illegible] կ'իմանայ թէ, Գերմանիոյ [illegible] Պ. Ռուվիէի [illegible] Մարոքի խնդրին [illegible] Դեսպանախորհուրդին [illegible]

— Լոնտոնի մամուլը [illegible] Մարոքի խնդրին համար Գերմանիոյ [illegible] Ֆրանսայի [illegible] 1. Պէտք է Ֆրանսայի [illegible] 2. Հարկ չկայ [illegible] Ստանտարտ յօդուածով մը կ'ըսէ [illegible] Անգլիա [illegible] Ֆրանսա [illegible] Գերմանիոյ [illegible] Մարոքի [illegible]

— Մօրնինկ Փոսթ(?) [illegible] Ֆրանսայի եւ Գերմանիոյ միջեւ [illegible] Դեսպանախորհուրդին [illegible] Մարոքի [illegible] «Մեր [illegible] Գերմանիոյ [illegible] Դեսպանախորհուրդ [illegible]»

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԱՓՐԻԿԷ

Հօթէնթօթներ ու յաջողութիւններ. — Վաթերպաթի գրաւումը. — Հերէրօ մը։

Պէրլին, 19 յունիս. — [illegible] Հօթէնթօթները [illegible] Գերմանական [illegible] Վաթերպաթ [illegible] Հօթէնթօթները [illegible] անգլիական [illegible]

ՎԱՏԻԿԱՆ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ

Պապին նոր տեսակցութիւն մը. — Շահեկան ասացուածք մը։

Հռոմ, 19 յունիս. — Հետեւեալ մանրավէպը ցոյց կուտայ թէ Պիոս Ժ. Պապը [illegible] Ֆրանսայի [illegible] Պապին [illegible] «Սիրելի Տէր, [illegible]» [illegible] Պապը [illegible] «Մոռցէք, [illegible]»

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ

Դէպի հիւսիսային բեւեռ.— Կառախումբի ծանր արկած մը։

Ուաշինկթըն, 19 յունիս.— Տեղակալ Բիրի Նիւ-Եորքէն պիտի մեկնի յուլիս 4ին, հիւսիսային բեւեռ երթալու համար։ Իրեն պիտի ընկերանան կինը, [illegible] տարեկան աղջիկը եւ վարժուհին։

—Ուէսթէրն Մէրիլէնտի երկաթուղիի գծին վրայ երկու կառախումբեր իրարու ընդհարեցան։ Տասնըութ հոգի մեռան եւ քսան հոգի վիրաւորուեցան, որոնց մէկ քանին ծանրապէս։

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.—Միրի Միրանի աստիճան տրուեցաւ Լ'Միւսի կառավարիչ Խալիլ պէյի։ Միւթեմայիզ աստիճան՝ Ղալաթիոյ օտար տպարաններու մաքսատան գնահատիչներէն Ֆաուզի պէյի։

—Պոլուի նահանգին Լաւմէ գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Քօզանէի գայմագամ Սիւլէյման էֆ., որուն յաջորդեց Պաֆրայի նախկին գայմագամ Հիւսէյին Հիւսնի էֆ.։

—Երկրորդ կարգի Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ Անգլիոյ իրաւագէտներէն եւ Խորհրդարանի անդամներէն Սըր Ալպերթ Ռաւլիթի։

ՀԻՃԱԶԻ երկաթուղիին շինութեան ծախքին համար կատարուած հանգանակութեան գումարը հասաւ 83,062,368 ղրուշի։

ՄԱՔՍԱՅԻՆ վերատեսչութեան Թըղթակցութեանց դիւանին քարտուղարներէն Հասան Ֆէհմի պէյ Շքամբուլի մաքսային տեսչութեան Թղթակցութեանց տաղին քարտուղար անուանուեցաւ։

—Արմտիքներու եւ ոգելից ըմպելիներու մաքսատան տաղին քարտուղար անուանուեցաւ տաղձներու մաքսատան Թղթակցութեանց տաղին քարտուղար Հիլմի էֆ., որուն յաջորդեց մաքսային Խորհուրդին դիւանին քարտուղարներէն Սամիհ պէյ։

—Իզմիրի մաքսատան տաղին քարտուղար անուանուեցաւ երկրորդ քարտուղար Էսիֆ պէյ։

ՓՈԹՈՐԻԿԷՆ վնասուողներուն համար կազմուած յանձնաժողովը երէկ ալ գումարուեցաւ ներքին գործոց նախարարին նախագահութեամբ եւ վնասուող շինութիւններու ցանկը աւագ պաշտօնեաներէն։ Բաղդադին պաշտօնեաներէն եւ ժողովուրդէն վնասուողներուն նպաստները Թաղապետութեանց կողմէ պիտի բաշխուին։ Տրուած որոշումներու ու կատարուած խորհրդակցութեանց արդիւնքը Կայս. Պալատ մատուցուեցան։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ.—Սերպիոյ դեսպանատան գործակատարը, երէկ, տեսակցեցաւ Մեծ-Եպարքոսին հետ։

—Սեւ Լերան դեսպանատան գործակատարը, երէկ տեսակցեցաւ արտաքին գործոց նախարարին հետ։

—Պուլկարական գործակատարը, Պուլկարիոյ հեռագրական եւ Թղթատարական Տնօրէն Պ. Սթանչովիչ հետ, երէկ տեսակցեցաւ պետական Խորհուրդին նախագահ Սայիտ փաշայի հետ։

—Ռէժիի ընդհանուր Տնօրէն Պ. Ռանպեր, երէկ, տեսակցեցաւ Մեծ-Եպարքոսին հետ։

ՌՈՒՄԷԼԻՈՅ նահանգաց ընդհանուր քննիչ Հիւսէյին Հիլմի փաշա, անցեալ ուրբաթ առտու, մասնաւոր կառախումբով Մանաստիր գնաց։ Բաղդադին եւ զինուորական պաշտօնատարները կայարան երթալով աջերթ մաղթեցին։ Հիւսէյին Հիլմի փաշա երկու ամիս չափ Մանաստիր մնալէ ետքը, Սկիւպ պիտի երթայ եւ Գոսովայի նահանգին գործառնութիւնները պիտի քննէ։ Ամառուան սկիզբը նորէն Սելանիկ պիտի դառնայ։

ԱՒԱԶԱԿՈՒԹԻՒՆ.—Քաթըրին գաւառակին Լեֆթէքարիա գիւղին մօտ կայս. զինուորներու եւ չորս աւազակներու միջեւ ընդհարում մը կատարուելով, աւազակներէն երկուքը սպաննուեր են. իսկ միւս երկուքը, մէկը վիրաւոր, փախեր են՝ գիշերուան մթութենէն օգտուելով։ Ասոնց զէնքերը գրաւուեր են։

—Սէրէզի Վիգնիք գիւղին մօտ տասը աւազակներ անձնատուր եղեր են կայս. զինուորներուն, որոնք ասոնց զէնքերը աւելին գրաւեր են։ Աւազակաց պետը Ելիկի, որ վաճառականի մը տղան է, փախեր է, սակայն անոր փախուստին պատճառ եղողներուն նկատմամբ քննութիւն կը կատարուի։

—Ծումայի Պալայի կողմը ձերբակալուեր է Կեորկի Մանօ անուն պուլկար աւազակ մը, որ անցեալները Լիւբէ գիւղին մէջ կատարուած ոճրագործութեանց հետեւանքով Պուլկարիա փախած ու վերջերս իր գիւղը վերադարձած էր։

—Գոսովայի նահանգին Գիւմանովա գաւառակին Պլոքիֆչէ գիւղին մէջ զինուորական ջոկատ մը, տասնմէկ հոգինոց աւազակներու խումբի մը հանդիպելով, աւազակապետը ու անդամներէն հինգը սպաններ է։ Զէնքերը աւելին գրաւուեր են։ Վերջերս այդ աւազակներէն երկու հոգի ալ ձերբակալուեր են։

—Սելանիկի լրագիրները կ'ըսեն թէ յունիս 3ին Սթրումայէն երկու ժամ հեռու՝ Խարմէնիք գիւղին մէջ ընդհարում մը կատարուեր է զինուորական ջոկատի մը եւ աւազակներու միջեւ։ Աւազակներէն չորսը սպաննուեր են։ Մնացածները գիւղը փախած ըլլալով, գիւղը պաշարուեր եւ աւազակներէն մէկն ալ սպաննուեր է։ Ուրիշ աւազակներ ալ կը հալածուին։ Սպաննուածներուն մէջ կայ նաեւ աւազակապետը, որուն վրայ գտնուած կարգ մը վնասակար թուղթեր եւ կնիքը, Թրայքօ Տօչ անունը կրող, գրաւուեր են։

ԳՆԴԱՊԵՏ ԲԵՐԹԷՒ ՊԷՅ.—Լոնտոնէն կը հեռագրեն Բէօքէր Լոյտի թէ գնդապետ Բերթէվ պէյ որ իբրեւ օսմ. զինուորական կցորդ Ճափոնի ընդհանուր բանակին քով կը գտնուի, որուն ձիէն ինկած վիրաւորուեր է, երբ Մանչուրիոյ մէջ զինուորական գործողութեանց կը հետեւէր։

ԱՐՎԱԶԻ կուսակալ Րէշիտ Աքիֆ պէյ որ քննական պաշտօն ունէր, նահանգին կեդրոնը վերադարձեր է։

ԳԱՐԱՔԵՕՅԻ ԿԱՄՈՒՐՋԸ.—Ապտուլլահ փաշա, որ Գերմանիոյ գահաժառանգ իշխանին ամուսնութեան հանդէսներուն ներկայ գտնուող օսմ. պատուիրակներէն մէկն է, կայս. կառավարութեան հրամանով Պերլին մնաց, ուր մէկ քանի մասնագէտներու հետ պիտի քննէ Գարաքեօյի կամուրջին վերաշինութեան վերաբերեալ կարգ մը ծրագիրներ։

ՊՈՒԼԿԱՐԱՑ Ս. Էկզարքը, ինչպէս ծանուցինք, Վիլէի ջերմուկները աղեկցած ըլլալով, Մանաստիրի մետրապոլիտ Տ. Կրէկորիոս Կ. Պոլիս եկաւ, ժամանաբար վարելու Էկզարքարանի գործերը։

ԱՆԱՏՈԼՈՒԻ երկաթուղիին 23րդ շաբթուան հասոյթը իւրաքանչիւր քիլոմեթրի համար սապէս եղած է.—Հայտար Փաշա-Էնկիւրի գիծ (578 քիլոմէթր) 12,519 ֆր. անցեալ տարիէն 3686 աւելի եւ միւս շաբաթներէն ալ 1,455. Էսկիշէհիր-Գոնիայի գիծ (445 քիլոմէթր) 6110, անցեալ տարիէն 2,783 աւելի եւ միւս շաբաթներէն ալ 3702։

ԹՂԹԱՏԱՐԱԿԱՆ ԵՒ ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.— Կայս. կառավարութեան եւ պուլկար իշխանապետութեան միջեւ թղթատարական եւ հեռագրական պայմանագրութիւն մը կնքելու համար կատարուած բանակցութիւնները այսօրեր պիտի աւարտին։ Պուլկարիոյ Թղթատարական եւ հեռագրական Տնօրէն Պ. Սթանչովիչ, որ Կ. Պոլիս կը գտնուի, յառաջիկայ շաբթու Պուլկարիա պիտի դառնայ։

ԾԱՂԿԱԽՏ.— Մոնիթէօր կը ծանուցանէ թէ Բէյրութի եւ Ղալաթիոյ զանազան թաղերուն մէջ ծաղկախտի դէպքեր կը պատահին, թէ Սէտիգուլէի յունական հիւանդանոցին մէջ ծաղկախտէ վարակուածներ կան եւ թէ առողջապահական պաշտօնեաները թէեւ իրենց պարտքը կը կատարեն, սակայն ժողովուրդը անհոգ կը գտնուի պատուաստի մասին։

ՊՐՈՒՍԱՅԷՆ կը գրեն թէ անցեալ շաբթուան տարափային անձրեւները վնասեր են խաղողներուն։ Խաղողի առաջին բերքը անցեալ օր Պրուսա ժամանեց է, բայց շատ քիչ է. երկուշաբթի օրը երկու քիլօ վաճառուեր են՝ քիլօն 17 ղրուշի։

ԻՏԱԼԻՈՅ մէջ, այս տարի, հունձքերը աւրուած ըլլալով, արմտիքներու մեծ մասը Սելանիկէն կը գնուի, որով այս տարի նոյն նահանգին մէջ արմտիքներու գործառնութիւնները բաւական շատ պիտի ըլլան։

ԺԱՆՏԱԽՏ.—Չորեքշաբթի օրը Ալեքսանդրիոյ մէջ ժանտախտէ մէկ դէպք ու մէկ մահ պատահեցան, Տամանհուրի մէջ 2 դէպք ու 2 մահ եւ Թուխի մէջ՝ մէկ մահ։

ԴԻԱԿ ՄԸ.— Առջի իրիկուն, ժամ 12ին, Սկիւտարի Նաւամատոյցին քովերէն մարդու դիակ մը գտնուեցաւ։ Ոստիկանութիւնը իմանալով, դիակը ցամաք հանեց. քննութիւն կատարուեցաւ եւ հաստատուեցաւ թէ քանի մը օրէ ի վեր ծովին մէջ գտնուելով աւրուած է։ Գրպանէն գտնուած անցագիրէ մը հաստատուեցաւ թէ իտալական հպատակ է՝ Ռուսանօ Ճիվանի Բիզրօ, 42 տարեկան։ Ոճրի հետք մը չերեւցաւ, որով հաստատուեցաւ թէ ծովին մէջ խեղդուած է։ Դիակը Գաղղիական հիւանդանոցին եկեղեցին ղրկուեցաւ թաղուելու համար։

ԱՆՁՆԱՍՊԱՆ ԻԶԻՏՈՐԻ մասին հաստատուեցաւ թէ հիւանդութիւն մը ունէր որ արգելք կ'ըլլար ամուսնութեանը՝ Պ. Մոլէի քրոջը հետ։ Իզիտոր այդ պատճառով վերջ տուած է կեանքին։

ԵՐԵՔ ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀՐԴԵՀԸ.— Երէկ գիշեր ժամ 7ուկէսին, հրդեհ ծագեցաւ Պոլիս, Վէֆայի կողմը, Սիւլէյմանիէի ճամբէն, Պոլադիա Թաղը. Աթէֆ Էֆէնտի մասնաւորին դէմը գտնուած գիրերատունը այրեցաւ։ Երեք տուներ այրեցան։

LES "THURMER,, PIANOS, գերմանական միւս դաշնակներէն, նոյն իսկ գործարանատէրին կողմէ երաշխաւորուած, Ֆերտինանտ Թիւրմըրի կողմէ կը ծախուին Բերա, Մեծ Փողոց, Աղնուար անուն փողոցը, թիւ 18։ Կէս պուչով դաշնակ մը, նման Տիկին Ա. Պլաքի ունեցածին, որ շատ գոհ է անկէ, վաճառատան մէջ կը գտնուի։ 9–20

ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Ազդ.— Իբր հետեւանք 1904 մարտի 26 թուականի ծանուցման, Օսմ. Հանր. Պարտքի Վարչութեան Վարչական Խորհուրդը պատիւ ունի ծանուցանելու Ռումելիի երկաթուղիի պարտաթուղթ ունեցողներուն թէ յառաջիկայ յուլիս 1էն սկսեալ, նոյն պարտաթուղթերու կտրոններուն անվճարելի գործողութիւնը, փոխարէն տրուելով 2 ֆրանք, Օսմ. Կայս. Պանքային կեդրոններուն մէջ չպիտի կատարուի, այլ Հանր. Պարտքի Վարչութեան պաշտօնատանն Մայր-Տամարի բաժինին մէջ, պարտաթուղթի ներկայացման ծախքով։

Կ. Պոլիս 19 յունիս 1905 2–6

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Այսօր, Ղալաթիոյ Կեդրոնական վարժարանի «Գրաբար եւ աշխարհաբար մատենագրութեան» քննութեան օրն ըլլալով, Ամենապատուութեան հրաւէրովը Ս. Պատրիարքը ներկայ կը գտնուի։ Նոյնպէս բազմաթիւ հրաւիրեալներ՝ եկեղեցական ու աշխարհական, լեզուագէտ ու գրագէտ դասակարգէն։

—Տնտեսական Խորհուրդը իր առջի օրուան նիստին մէջ զբաղեցաւ հետեւեալ խնդիրներով. 1.—Ազգ. Հիւանդանոցի նախկին կտակի մասին Նիկոմիդիոյ Առաջնորդ Տ. Սահակեան եպս.էն Պատրիարքարան հասած պատասխանագիրը կարդացուելով, խնդրոյն վերաբերեալ բոլոր թուղթերն ու կտակագիրը յանձնուեցան Խորհրդոյ անդամներէն Միհրան էֆ.ի՝ ուսումնասիրութեան համար։ 2.—Խասգիւղի Գուլֆեան Որբանոցի Խնամակալութիւնը, նոյն Հաստատութեան անցեալ 1904 տարւոյ մատակարարութեան հաշուեցոյցին ընդարձակ տեղեկագիրը ուղարկած ըլլալով, յանձնուեցաւ Կեդր. Համարակալին ի նախաքննութիւն եւ ի տեղեկագրութիւն։ 3.—Պոյաճըգիւղի Թաղ. Խորհուրդը եկեղեցւոյ ինչ ինչ անհրաժեշտ պէտքերուն համար ասկէ առաջ խնդրած էր որ մօտալուտ տօնով մը յանձնուի՝ 60 ոսկիի նուիրահաւաքութիւն մը կատարուելու համար։ Խորհուրդը իր որոշումը ասկէ առաջ պէտք տեսաւ Թաղ. Խորհրդոյ դիւանը հրաւիրել իր առաջիկայ նիստին։ 4.—Մալթեփէի Թաղ. Խորհրդականներէն ոմանք բաւական տարիներէ ի վեր իրենց մատակարարութեան յանձնուած եկեղեցիներուն հաշիւները ղրկած չըլլալով, հակառակ քանիցս եղած յանձնարարութեան, որոշուեցաւ վերստին գրել նոյն Թաղ. Խորհրդականներուն փութով ղրկելու իրենց հաշիւները։ Խորհուրդը զբաղեցաւ նաեւ Կեդր. եւ Թաղային եկեղեցեաց մատակարարութեան հաշուոց խնդիրներով։

—Իզմիրի Առաջնորդ Տ. Եղիշէ եպիսկ. Դուրեան, երէկ Սկիւտար անցաւ եւ իր ազգական մօր՝ Տիկին Արուսեակ Դուրեանի հոգեհանգստեան այցելութիւն տալով, հոգեհանգիստ մը կարդաց. Դուրեան Սրբազան երկուշաբթի Արմաշ կը մեկնի, ընկերակցութեամբ մէկ քանի Արմաշական վարդապետներու։

—Պոլսոյ երեք պաշտօնատարներ երկուշաբթի օրը Պէյլէրպէյի եկեղեցին այցելելով, եկեղեցւոյն ու վարժարանին վերջին փոթորիկէն կրած վնասները քննած են։

—Աղթամարայ Կաթողիկոսական տեղապահ Ս. Աթոռին Տնօրէն Խորհրդոյ ողջոյնները եւ վանական գործերը վարելու համար՝ Բաղդադեան Ժողով մը կազմած է վեց անդամներէ եւ ներկայացուցած է Պատրիարքարանի, խնդրելով որ այդ ներկայացուցածները հաստատուին իբրեւ Թաղ. Ժողովոյ անդամ։

—Կեսարիոյ առաջնորդ Տ. Տրդատ եպս. դարձեալ խնդրած է Պատրիարքարանէն որ Ս. Դանիէլի վանքին երեք թեմերը, որոնք Խառն Ժողովոյ որոշմամբ Կեսարիոյ Վիճակին կցուած էին, վերադարձուին Ս. Դանիէլի վանուց։

—Սամսոնէն Փիլիպպոս էֆ. Շնորհեան որ երկրագործութեան գիտական պայմաններուն տեղեակ է, Պոլսոյ Թերթերուն մէջ կարդալով Հիւանդանոցի կանկառանոցին նկատմամբ տարուած խնդիրը, հետեւեալը կը գրէ մեզ, զոր Հոգաբարձութեան եւ Յանձնաժողովին ուշադրութեան կը յանձնարարենք.

«Ազգ. Հիւանդանոցի կանկառներուն համար՝ եթէ տունկերուն վրայ կարելի եղածին չափ պարզ մոխիր մաղուի, փոխանակ գիտուած թէ ճճուական ճագերը բնաջինջ կ'ըլլան։ Իսկ որդերը աւելի անգամ երեւան չելլելու համար՝ կ'անկան տունկին եղերքը գտնուող խխունջները (սալյանկօզ) լաւ մը մաքրելու է. վասն զի ասոնց լորձունքն է որ առաջ կուգան որդերը։»

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

Ազդ.— Ստորեւ նշանակուած բաժնեթուղթերու եւ պարտաթուղթերու կտրոններուն եւ մարման կամ պարգեւաւոր պարտաթուղթերուն փոխարժէքը առանց վարձքի կը վճարուի Օսմ. Կայսերական Պանքային Ղալաթիոյ կեդրոնատեղիին արժեթղթերու վճարման գրասենեակէն.—

Պարտաթուղթ օսմ. փոփոխեալ միացեալ պարտքի 4%
» 1890ի 4% օսմ. փոխառութ.
» 1890ի 4% Բրիօրիթէ
» 1896ի 5% Օսմ. փոխառութ.
» 1893ի 4% Թէնպէքիի բրիօրիթէ փոխառութիւն
» 1902ի 4% մաքս. »
» 1903ի 4% Օսմ. »
» 1891ի 4% Օսմ. »
» 1894ի 3½% Օսմ. »
» Ռումէլիի երկաթուղիներու
Բաժն. Օսմ. Կայս. Պանքայի եւ պարտաթուղթ Իզմիր-Գասապա երկաթուղիի եւ պարտ. Կ. Պոլիս-Սելանիկ երկաթուղիի եւ պարտ. Դամ.-Համա երկ. Իզմիր-Այտըն երկ. Մուտանիա-Պրուսա երկաթուղիի։
Պարտ. Պաղտատ Ընկ. 4% (Ա. սէրի). Սելանիկի նաւահանգստի շին. Ընկերութեան.
Բաժն. Օսմ. ապահովագրական Ընկ.
Պարտ. 1892ի 5% Թէնպէքիի.
Բաժն. եւ պարտ. Իզմիրի Քարափի Ընկ.
Բաժն. Ծխախոտի Րէժիի. Սելանիկի առեւտրական Ընկ.
Բաժն. եւ պարտ. Տէրքոսի։ 2–4

Այսօրուան Հեռագիրներ

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՃԱՓՈՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ԲԱՐԻԶ, 22 յունիս.—Բետերսպուրկէն կը հեռագրեն թէ այս միջոցին որեւիցէ ճակատամարտ մը կը կատարուի ռուսական աջ թեւին եւ Օեամայի բանակին միջեւ։ Ելքը տակաւին յայտնի չէ։

—Բետերսպուրկէն ուղղուած հեռագիր մը նշելով, ռուս կառավարութիւնը համոզուած կը յայտարարէ թէ հաշտութեան կնքման համար Ճափոնի պայմանները անընդունելի են եւ թէ հակառակ Ռուզվէլթ նախագահին բոլոր ջանքերուն, որոնց աւելի [illegible] կուռան, թշնամութեանց դադարում պիտի չկրնայ տեղի ունենալ։

—Բետերսպուրկէն եւ Թոքիոյէն կը հեռագրեն թէ Ռուսիա եւ Ճափոն կը շարունակեն իրենց զինուորական պատրաստութիւնները, այն կերպով որ իբրեւ թէ պատերազմը տակաւին երկար ատեն պիտի տեւէ։

ԲԵՏԵՐՍԲՈՒՐԿ.— Մոսկուայի կուսակալը, այսօր, օրդ մը հրատարակեց ծանուցանելով մասնակի զօրահաւաքութիւնը։ Կ'ըսուի թէ զօրահաւաքութիւնը յունիս 30ին պիտի ծանուցուի պաշտօնապէս։

—Նիքոլա Նիքոլայեւիչ մեծ դուքսը նախագահ կարգուեցաւ երկրին պաշտպանութեան Խորհուրդին։

—Բօրթ-Արթուրի անձնատուութեան քննիչ յանձնաժողովը որոշեց թէ այդ անձնատուութիւնը կատարելապէս արդարացի է։

—Կայս. Ուքազ մը զէնքի տակ կը կոչէ Մոսկուայէն պահեստի նոր զինուորներ։

—Սախարով զօրավարը պիտի թողու պատերազմական նախարարի պաշտօնը։

ԹՈՔԻՕ.—Ռուսները նոր ամրութիւններ կը շինեն Խարպինի մէջ։

—Ռոժեստվէնսքիի ծովակալին գլխու վէրքը դեռ մեյն չէ բժշկուած, այլ բժիշկները կ'ըսեն թէ երկու ամսուան յարատեւ դարմանի պէտք կայ։ Անհիմն է այն զրոյցը թէ աջ սրունքին կտրումը անհրաժեշտ է։

—Նեպոկաթով ծովակալը [illegible] է։

(Միւս հեռագիրները եւ ուրիշ կարեւոր հեռագիրներ հրատարակուած են այսօրուան մեր Գիշերուան Հեռագիրներուն մէջ։)

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ԼՈՆՏՈՆ, 23 յունիս.—Թոքիոյէն կը հեռագրեն Սթանտարտի թէ Լինեւիչ զօրավարը, ճափոնական չորս զօրաբանակներու ծանր ապառնալիքին տակ, իր բոլոր դիրքերէն ետ մղուեր եւ Տալա-Ջաօյի վրայ նահանջեր է՝ երկաթուղիի կայարան։

ԲԵՏԵՐՍԲՈՒՐԿ.— Բետերսպուրկի վաճառականները, այսօր գումարում մը կատարելով, հանգանակութեան ձեռնարկեցին՝ երկու խոշոր զրահաւորներու շինութեան համար պէտք եղած դրամը ձեռք ձգելու նպատակով։ Հանգանակութիւնը անձին յաջողութիւն գտաւ. գումարները դուրս ծաւալեցան նոյն վայրկեանին։ Զրահաւորներուն շինութիւնը անմիջապէս պիտի սկսի։

ՎԻԷՆՆԱ.—Համէն ուղղուած հեռագիր մը նշելով, զոր կը հաստատէ Իզվալիա լրագիրը, Գօզը որոշեր է մօտերս մէկ քանի շաբթուան համար Բալթէլ-Կոնսուֆօ երթալ, պաշտօնական դղեակը Համի մօտ, վասն զի բժիշկները խորհուրդ տուած են Պեաս ժ.ի օդափոխութիւն մը կատարել։ Այս լուրին մեծ կարեւորութիւն կը տրուի։

ՆԻՒ-ԵՈՐՔ.— Չիքակոյէն Նիւ-Եորք գացող ճեպընթաց կառախումբը Մէնթորի մօտ գիծէն ելաւ, երբ ժամը հօթանասուն մղոն արագութեամբ կ'երթար։ Ամբողջ կառախումբը խորտակուեցաւ եւ մէկ մասն ալ այրեցաւ։ Տասներք հոգի մեռան եւ քսանըհինգ հոգի վիրաւորուեցան։

ՎԻՉԷՆՑԱ.— Ալմէրիքօ [illegible] դրութեամբ շինուած ղեկաւոր օդապարիկին փորձերը, առաջին անգամ ըլլալով կատարուելով յաջողութեամբ պսակուեցան։ Օդապարիկը ամէն կողմ չորս մղոն կատարեց եւ ամէն կողմ դարձաւ ուզածին պէս։ Խանդավառութիւնը մեծ է։

ՎԻԷՆՆԱ.— Ռումանիոյ թագաւորն ու թագուհին մեկնեցան։

ԱԹԷՆՔ.—Տէլեաննիի դահլիճին նախարարները հրաժարած ըլլալով, թագաւորը Պ. Ռալլիի յանձնեց նոր նախարարութեան կազմութիւնը։ Պ. Ռալլի բանակցութիւններ կատարեց հրաժարեալ նախարարներուն հետ, բայց առ այժմ բանակցութիւնները դադրեցան, վասն զի Պ. Ռալլիի եւ հրաժարեալ նախարարներուն միջեւ անհամաձայնութիւն մը կայ՝ Պ. Ռալլիի մտադրութեանը պատճառաւ՝ Տէլեաննիի ծրագիրը փոխելու համար։

ԲԱՐԻԶ.— Հաւաս կը ծանուցանէ.— Մարոքի մասին Ֆրանսական ծանուցագիր մը, երէկ, յանձնուեցաւ Ռատոլին իշխանին, գերման դեսպան Բարիզի։ Կը հաստատուի թէ Պ. Ռուվիէ այդ ծանուցագրին մէջ կը յայտարարէ որ Ֆրանսա միշտ կուսակից եղած է Մարոքի մէջ բաց դուռի քաղաքականութեան եւ Մարոքի հողային ամբողջութեան պահպանման։

ՊԷԼԿՐԱՏ.— Կ. Պոլսոյ սերպիական դեսպան Պ. Սիմիչ ճամբայ ելաւ դէպ ի իր պաշտօնատեղին։

ԲԵՏԵՐՍԲՈՒՐԿ.—Էքաթէրինոսլավէն կը հեռագրեն թէ, այսօր, ահագին փոթորիկ մը, տեղատարափ անձրեւով, ծագեր է Մաքէեվքա կայարանին մէջ Գաթերինի երկաթուղիին վրայ։ Գիւղացիներու լեռան տուներ եւ անասուններ վնասեր են, բազմաթիւ աղջամներ կորսուեր են։ Նիւթական վնասը անհուն է։ Քանի մը չափահաս մարդիկ եւ տղաք մեռեր են։

ԲԱՐԻԶ.— Պուքրէշէն կը հեռագրեն թէ վերջերս ամիսէ ի վեր տեղացած անձրեւներուն հետեւանքով հունձքերը որ այդ թուականէն առաջ լաւ վիճակի մէջ էին, գրեթէ բոլորովին փճացած են։ Ռումանիոյ մէջ ասվի նոր տարիէ մը կը վախցուի անցեալ տարուան պէս, որ այնքան վնասեց Ռումանիոյ գիւղացիներուն եւ ծանր վնաս պատճառեց երկրին անտեսական շահերուն։ Այս տարի կանեփ (գուզա) ու ցորենի բերքերը բոլորովին վնասուած են, սակայն եգիպտացորենէն լաւ բերք կ'երեւայ։

ՀՌՈՄ.— Իտալիոյ Երեսփ. Ժողովը քուէարկեց կառավարութեան ուզած 150 միլիոն ֆր.ի վարկը նաւատորմին համար։

ՄԱՏՐԻՏ.—Պ. Մոնթէրօ Ռիօս թագաւորին ներկայացուց Սպանիոյ նոր նախարարութեան ցուցակը։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 9 Յունիս			
Օսմ. Քօնսոլիտէ Միաց.	Օ.Ո.	96	04
Ամենէն բարձր գին	»	96	12
Ամենէն վար գին	»	96	01
Ռումէլիի Երկաթուղի զոյգ	ֆր.	131	62
Ամենէն բարձր գին	»	131	87
Ամենէն վար գին	»	131	37
ԲԱՑՈՒՄ 10 Յունիս			
Օսմ. Քօնսոլիտէ Միացեալ	Թ.Կ.	96	01½
Ռումէլիի Երկաթուղի	ֆր.	131	37
Շիրքէթի Խայրիէ		30	—
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		17	10
Օսմ. Պանքա		—	—
Յունական Պանքա		434	—
Տէրքօս		246	50
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	22
Թրամուէյ բաժնեթուղթ		7	57
» ժուիսանս		2	70
» պարտաթուղթ		480	—
Քարափ Կ. Պոլսոյ		514	—
Թրանսվալ		88	—
Քրէտի Ֆոնսիէ Էժիբսիէն Ա		310	50
« » « Բ		269	—
Լավրիոմ		39	—
Անատոլիի երկթ. բաժնեթուղթ		14	67
» » պարտաթղթ.		525	—
ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ			
Լոնտոն 3 ամիս	ղր.	—	—
» » » չէք	»	109	30
Բարիզ » »	ֆր.	22	92½
» » » չէք	»	—	—
Պերլին [illegible] չէք	մարք	18	68
Վիեննա չէք	ֆիոր.	21	93
ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ			
20 ֆրանքնոց	ղր.	87	16
Անգլիական ոսկի	»	109	36
Բօլ Էմբէրիալ	»	90	10
Քրիմից	»	51	08
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	04
Մէթալիք	«	—	—
Ռուսի թղթադրամ	Օ. Ո.	8	59

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 22 Յունիս			
Անգլիական Քօնսոլիտէ		90	50
Միացեալ Օսմ. պարտք	բաց.	87	81
	գոց.	87	50
Օսմանեան Պանքա		14	25
Ռուսական 1888–1889		90	25
Հելլենական 5%		52	50
» Մոնոբոլ		54	25
Պուլկարական 1892		100	50
Էժիբսիէն իւնիֆիէ		105	25
Ճափոնական %		89	50
Թրանսվալ		3	50
Չէրթըրտ		1	97
Փոխանակագիր		25	30
ԲԱՐԻԶ, 22 Յունիս			
Ֆրանս. Ռանթ 3%		98	47
Միաց. Օս. պարտաթ.	բաց. ղր.	88	70
	գոց. »	88	70
Օսմ. Կայս. Պանքա	ֆր.	609	—
Օսմանիէ	»	—	—
Ռումէլի երկաթուղի	»	133	25
Օսմ. մաքսատուն	»	478	—
Օսմ. Ռէժի	»	397	—
Բրիօրիթէ Թիւրք 4%	»	501	—
Քրէտի Լիոնէ գուբոնը կտ.	»	1100	—
Իտալական Ռանթ	»	106	10
Սպանիական արտաքին	»	91	07
Աւստրիական	»	100	75
Թրանսվալ	»	88	50
Ռուսական 4% 1901	»	89	15
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	160
Դրամաղեղչ	»	—	—
ՎԻԷՆՆԱ, 22 Յունիս			
Փոխան. Լոնտոնի վրայ	ֆր.	—	—
Ռումէլի երկաթուղի	»	—	—
Օսմ. Ռէժի	»	—	—
ՊԵՐԼԻՆ, 22 Յունիս			
Միացեալ պարտաթուղթ	ֆր.	88	50
Ռումէլի երկաթուղի	»	135	—
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	103	90
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	345
ՊՐԻՒՍԷԼ, 22 Յունիս			
Օսմ. միացեալ պարտք		88	25
Ռումէլի երկաթուղի		132	25

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

ԱԶԴ.—Պ.Պ. բաժնետէրերուն կը ծանուցուի թէ կանոնագրին 29րդ յօդուածին համաձայն, բաժնետէրերու Ընդհ. Ժողովը տեղի պիտի ունենայ 1905 յունիս 28ին (Ն. Տ.), չորեքշաբթի, Լոնտոնի մէջ, Վինչէսթըր Հաուզ, Օլտ Պրօտ Սթրիթ, կէս օրէն վերջ ժամ 1ին, Ժողովը ունկնդրելէ ետքը մասնախումբին տեղեկագիրն եւ առնելէ ետքը 1904 դեկտ. 31ին վերջացող տարեշրջանի հաշիւները, պիտի որոշէ շահաբաժինը, եւ Ընդհ. մասնախումբին ելլող անդամներուն տեղ նորեր պիտի անուանէ։ Կանոնագրին 27րդ յօդուածին համաձայն, Ժողովին մասնակցելու իրաւունք ունին այն բաժնետէրերը, որոնք առնուազն 30 բաժնեթուղթ ունենալով, զանոնք յանձնած են Կ. Պոլիս Օսմ. Պանքային կեդրոնատեղին, կամ արտասահմանի մասնաճիւղերուն կամ գործակալութեանց (Լոնտոնի մէջ Թրոկմորթըն Սթրիթ, 26), Ժողովին գումարման թուականէն առնուազն 10 օր առաջ։

Կ. Պոլիս, 31 մայիս 1905 10–10

ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Ազդ.— Այգիները առաջին անգամ ծծմբատով սրսկելու եղանակը հասած ըլլալով, Օսմ. Հանր. Պարտքի Թաղեալ Հասոյթներու Ընդհ. Տնօրէնութիւնը կը յիշեցնէ այգեգործներուն թէ անհրաժեշտ է վերոյիշեալ միջոցը գործադրել, այգեկութքը պահպանելու համար։ Ինչպէս որ ըսուած է ասկէ առաջ, ծծմբատը իբր նախազգուշական դարման կը գործածուի միլտիուին դէմ, մինչ ծծումբը կը ծառայէ կասեցնելու օյիտիումին դէմ։ Այս դեղը կը պատրաստուի 100 լիտր ջուրի մէջ թողնելով 2 քիլօ պղինձի ծծմբատ եւ 2 քիլօ չմարած կիր։

Ծծմբատը իբր անտարբեր միջոց, պէտք է որ սրսկուի հիւանդութեան երեւան ելլելէն առաջ։ Այս գործողութիւնը հարկ է կատարել նաեւ ճիշդ այն ատեն երբ երկարատեւ երաշտութենէ մը ետքը, հիւանդութիւնը մեծ աւերներ չէ գործած։ Արդարեւ այս երաշտութենէն ետքը մէկ քանի օրուան անձրեւ կրնայ վնասել բերքին։ Անձրեւոտ ժամանակ մը ատեն, ծծմբատով սրսկելու գործողութիւնը պէտք է յաճախադէպ՝ այսինքն քանական օրուան ընդմիջումներով կատարուի այգիին բոլոր մասերուն վրայ։ Իսկ վերջին դարմանումը պէտք է որ կատարուի այգեկութքէն առաջ։

ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

3)16 Յունիս 1905)1321 2–4

ԻԼԱՆ

(Խազինէի խասսաի Շահանէ)

Խազինէի Խասսաի Շահանէյէ միւպայաա օլունաճագ զէյթուն եաղը՝ Թալիպի եօհալէսինտէ օլուպ, մահը հալը րումինին 11ինճի ճումատա իբթիտա կիւնիւ իհալէի էվվէլիէսի իճրա գըլընաճագընտան, իթակա Թալիպ օլանլարըն Թէմինաթ աղչէսինի վէ եա միւթեպէր քէֆալէթնամէյի միւսթաճհպէն եէվմը մէզքիւրտէ նիհաեէթ սաաթ 10ա գատար Խազինէի ճէլիլէի միւլյուքիւլէյհանէ գէլմէլէրի։

Ֆի 6 հազիրան 321 3—3

* * *

Խազինէի Խասսաի Շահանէյէ միւպայաա օլունաճագ ուճը սաթըրընըն պէհէր Թօփու մէճիտի 20 ղր. հիսապըյլա պիր ղր. օեքսէն տէնզիլաթէ Թալիպի եօհալէսինտէ օլուպ, մահը հալը րումինին 14ինճի ճումատա իբթիտա կիւնիւ գատար խիւզատ իւչ Թէնզիլի պիլ գապալը եէվմը մէզքիւրտէ ինալէի գաթիէսի իճրա գըլընաճագընտան, իթակա Թալիպ օլանլարըն Թէմինաթ աղչէսինի վէ եա միւթեպէր քէֆալէթնամէյի միւսթաճհպէն եէվմը մէզքիւրտէ նիհաեէթ սաաթ 10ա գատար Խազինէի ճէլիլէի միւլյուքիւլէյհանէ գէլմէլէրի։

Ֆի 7 հազիրան 321 3—3

* * *

Խազինէի Խասսաի Շահանէյէ միւպայաա օլունաճագ Գարա Տէնիզ օրտա քէօմիւրինին պէհէր խիւզ օթէգ գըէտը մէճիտի ... [illegible] Լօնփօզ վէ Միւրտ վէ Սելանիկ վէ Մարմարա մէչէ քէօմիւրլէրինին քէզա պէհէր խիւզ գըէտը օթուզ տօգուզ ղրուշ Ֆիյաթլէրլէ Թալիպի եօհալէսինտէ օլուպ մահը հալը Րումինին օնպիրինճի ճումատա իբթիտա կիւնիւ գատար խիւզատ իւչ Թէնզիլի պիլ գապալը հաստը իթթիհալէ օլաճագը Թագարրիւրէ իհալէի գաթիէսի իճրա գըլընաճագընտան իթակա Թալիպ օլանլարըն Թէմինաթ աղչէսինի վէ եա միւթեպէր քէֆալէթնամէյի միւսթաճհպէն եէվմը մէզքիւրտէ նիհաեէթ սաաթ օնա գատար Խազինէի ճէլիլէի միւլյուքիւլէյհանէ գէլմէլէրի։

Ֆի 7 հազիրան 321 2—3

ԻԼԱՆ

Շիրքէթի Խայրիէնին 6 վէ 32 նումէրօլու վափուրլարը Թէքնէլէրի, 17 վէ 28 նումէրօլու վափուրլարընըն աէրանիլէրինաէ մաքինալարը վէ 28 նումէրօլընըն գազանը տամիր օլունաճագ հալտէ Ֆիյաթլարը Թէքարրիւր էթմիշ վէ իճրա գըլընան միւզայէտէսինտէ մէզքիւր իքի գըթա վափուր պին օն լիրայի Սամանի պէտէլ իլէ Թալիպ եօհալէսինտէ Թէքարրիւր էյլէմիշ իսէ տէ պէտէլը մէզքիւրըն նիւսպէթի կէօրիւլմէմէսինէ մեպնի եէվմը էհալէնին մահը հալը րումինին օնալթընճը չարշամպա կիւնիւնէ Թէալիք գըլընմըշ օլտուղընտան մէզքիւր Թէքնէ վէ վափուրլարը պէտէլը մաւքուրտէքինտէն Ֆազլա Ֆիյաթլա Թալիպ օլանլար եէվմը մէզքիւրտէ աէկին սաաթ պէշտէն օնա գատար Շիրքէթ իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

Միւտիրիյէթ

3—10

ԻԶՄԻՐԻ
ՀԱՄԻՏԻԷ ՄՐՑԵՍՏԻՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ
Ի ՆՊԱՍՏ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆԸ
Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ՝
ՏԷՎԻՏԱՍ ՎԱՆԹՈՒՐԱ

Իզմիրի Համիտիէ Արհեստից վարժարանին ի նպաստ կազմուած 11րդ վիճակահանութեան տոմսերը արդէն շրջաբերութեան հանուած են։ Այս վիճակահանութիւնը կը բովանդակէ 20,000 տոմսակ, որոնց 10,000ը պիտի շահին 7 վիճակահանութիւններու մէջ։—Ամէնէն մեծ պարգեւն է մէկ միլիոն ղրշ., մէծերէն 20 ղրուշէն.—1,000,00 (!!)

Իւրաքանչիւր վիճակահանութեան ամէն մէկ տոմսին գինը 4 մեճիտ է՝ ամբողջին համար, 2 մեճիտ՝ կէսին համար, 1 մեճիտ մէկ քառորդին համար, եւ կէս մեճիտ՝ մէկ ութերորդին համար։ Ջերմապէս կը յանձնարարենք զուտ մարդասիրական նպատակով հաստատուած այս վիճակահանութիւնը, որ օտար վիճակահանութիւններէ շատ աւելի կարեւոր առաւելութիւններ կ'ընծայէ հասարակութեան։

Անշուշտ յարգոյ հասարակութիւնը պիտի փութայ գնել տոմսերը ըստ կարելւոյն շուտով, զի Ա. վիճակահանութիւնը տեղի պիտի ունենայ 1905 յուլիս 15ին։ Պէտք է դիմել Կ. Պոլիս՝ մեծ գործակալութեան մօտ՝ որ է Սիրքէճի Բիւյիւք-Իւմայի փոշտ խան Տէվիտաս Վանթուրա էֆ.ի 8 թիւ գրասենեակը, եւ մասնաճիւղը Պոլիս, Պոլըզրապար, Նէվշէհիր խանը, Վանթուրա էֆ.ի 126 թիւ գրասենեակը եւ Պոլսոյ եւ Ղալաթիոյ բոլոր լումայափոխներուն խանութները։ 2—15

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱ

Օսմանեան Կայսերական Պանքայի Բերայի մասնաճիւղը դիւրութիւններ կ'ընծայէ արժեթուղթերու գնման մասին՝ ամսական վճարումներով, որպէս զի փոքր խնայասէրները կարենան իրենց դրամները զետեղել։ Այդ արժեթուղթերը կ'ըլլան Ռումէլիի երկաթուղիի պարտաթուղթեր, եգիպտական Քրէտի Ֆոնսիէի պարտաթուղթեր, Օսմանեան Ազգային Պանքային պարտաթուղթեր, Վիլ տը Բարիի ամբողջ եւ քառորդ պարտաթուղթեր (զանազան շրջաբերութիւններ), ամբողջ եւ մէկ հինգերորդ մաս Քամիւնալ եւ Ֆոնսիէր պարտաթուղթերուն, Ֆրանսական Քրէտի Ֆոնսիէի պարտաթուղթեր, եւն.։ Այս դիւրութիւնները կ'ընծայուին Օսմանեան Կայս. Պանքային կողմէ, յաճախորդին վճարումին փոխարէն արժեթուղթի մէկ քառորդին, օրուան գնով։ Այդ վճարումը կատարուելէ յետոյ յաճախորդը արժեթուղթերուն տէր կ'ըլլայ, որուն ընդունագիր կը տրուի իր անունով եւ թուանշաններով։ Յաճախորդը պիտի մասնակցի վիճակահանութեանց եւ կտրօններու վճարումին։ Արժեթուղթերը իբր գրաւական պիտի մնան Օսմանեան Կայսերական Պանքայի մէջ, մինչեւ որ դրամագլուխը եւ տոկոսները վճարուին։ Օսմանեան Կայսերական Պանքայի մասնաճիւղը վերեւ նշանակուած արժեթուղթերը ունի, ինչպէս նաեւ համանման արժեթուղթեր, հանրութեան տրամադրութեան տակ դրուած, որ կրնայ գնողը ձեռք բերել թէ՛ կանխիկ դրամով եւ թէ ամսական վճարումներով, ինչպէս նշանակուած է վերը։

ԱՄԷՆՈՒՆ ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆԸ ԱՊԱՀՈՎՈՒԱԾ

Ջղացաւութիւն, կէս գլխացաւ, քնահատութիւն, էնֆլիւէնզա եւ ամէն ջղային հիւանդութիւն, ապահով բուժում կը գտնեն, տոքթէօռ ԴԸՌՕՆԷԷԻ հակաջղացաւական դեղահատներու միջոցաւ։ Գին, տուփ, գրացուցակին հետ, 3 ֆրանք, բոլոր դեղավաճառաց քով կը գտնուի։ Մթերանոց, Տոքթօռ Գոռնեէ եւ ընկ. 75 Պօէթի փողոց, Բարիզ, Կ. Պոլիս, Ճ. Մէզիքի որդիք եւ ընկ. բոլոր դեղավաճառաց քով։ 7—30

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբուլի եւ Արեւելից միջեւ բանող շոգ.

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Վիքթորիան	10500	Ֆլավիան	350
Արմէնեան	10500	Իճէքզեան	3500
Քէսթրիան	10500	Անգլեան	300
Լանքասթրիան	9000	Ալէքսանտրեան	350
Ֆիլատելֆիա	9000	Կրօթեան	350
Գալիֆորնեան	8000	Ատէնեան	350
Պոհէմեան	8000	Անատոլեան	250
Կանատեան	8000	Կլատսթոն	250
Ուինիֆրէտեան	8000	Լէթոնեան	200
Դէվոնեան	8700	Մինիօ	90
Կալէտոնեան	8700	Օբօրթօ	80
Ֆլորենթեան	8700	Լիզպոն	8
Ճամայքան	3500		

Ապրանքի տէրերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատունը հանելու համար իրենց հրահանգը գրել շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ
ԷՏՎԱՐ ԼԱՅԹՆԷՐ
Ղալաթիա, քարափին վրայ
13 15—50 մաքսատան հին տեղը

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ՆՈՒՍՈՒՖԵԱՆ

ՄԵԾ ՑՈՒՑԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԱՊՐԱՆՔ

4250

ՖԱՆԹԷԶԻ ՖՈՒՐՈՒՆՆԵՐ ՀԱՐԻՒՐԻՆ 30 ԶԵՂՉՈՎ ՊԻՏԻ ԾԱԽՈՒԻՆ

Մեծագնեայ ծախուած այս 4250 քսուռնիները իրենց մէջ կը պարունակեն ֆոնթէզի, մետաքս, փաստէ, շրվիոթ, եւն. չուխա. կարելի է անոնցմով շինել քոստիւմներ, բարլաւներ եւ բանթոլոններ. կիներն ալ կրնան գտնել գեղեցիկ ֆանթէզի ապլանջներ՝ գօսթիւմ-թայէէօրի համար։

Ցուցադրութիւնը պիտի սկսի մայիս 10)23ին եւ պիտի տեւէ

15 ՕՐ ՄԻԱՅՆ

Ցուցադրութիւնը պիտի կատարուի Պոլիս, Մահմուտ Փաշա, Եոլարզ Խանին տակ եւ Ապտուլ Էֆէնտի Խանին դիմաց մեծ վաճառատունը։ Կիրակի օրերն ալ ցուցադրութիւն պիտի կատարուի։ 16—20

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ
ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆԵԱԼ ՎԵՀ. ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ
1892 Օգոստ. 2/14 եւ 1310 Սէֆէր 20 թուակիր Ֆէրմանով

Դիմել Ընկերութեան Կեդր. գրասենեակը, Ղալաթիա, Քարաքէօ, Եէնի խան եւ կամ հետեւեալ հասցէներուն.—

Մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի,
Եէնի Ճամիի հրապարակ.
Պոլիս Մ. Մ. Ի. Սառաֆ եւ Ռոսսիդի,
Շէյխ Իւլ Իսլամ խան, Պահճէ գաբու թիւ 10
Մաքրիգիւղ, Մ. Ա. Անճէլիտաքս,
կայարանի հրապարակ.
Գատըգիւղ, Քեամիլ էֆ.,
շուկայի հրապարակ.
Գատըգիւղ, Մ. Ա. Անդիբա,
Մօտա ճամբան.
Պէօյիւքտէրէ, Մ. Ա. Տէմարչի.

Ղալաթիա, Մ. Ա. Բիրժանց.
Թիւ 12. Թիւնէլ խան.
Ղալաթիա, Մ. Եղիէն Քրէմէզի,
Թէվէքքիլ խան.
Բերա, Մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի,
Մեծ Փողոց.
Շիշլի, Մ. Է. Ռասէ,
Պէօյիւքտէրէ ճամբան, թիւ 137.
Մեծ Կղզի, Ըէսուլ էֆ.
Բ. [illegible] էֆ., Բէնտիք։
Պոլիս Ս. Սըւնուր պէյ, Թէրզիզը խան,
թիւ 8 եւ 9, առաջին յարկ։

17 Գործակալութիւնք Օսմ. գլխաւոր քաղաքաց մէջ։ 39—50

ՍԻՆԿԷՐ
ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ
THE SINGER MANUFACTURING Cie.

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատէ շինուած ըլլալով, իրենց ազնուութեամբ այնքան գնահատուած են, որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են եւ բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ պահած են գործածել։ Սինկէր Ընկերութիւնը ցարդ 490է աւելի պատուոյ վկայական եւ շքադրամ առած բոլոր ցուցահանդէսներէն։

Մասնաճիւղեր բովանդակ Թուրքիոյ մէջ։

Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն Սինկէր Ընկերութեան վաճառատուններու մէջ։

Բերա) 1. Մեծ փողոց, Պօն Մարշէի դիմաց թիւ 343 եւ 343 կրկին։
) 2. » » Կալաթա Սէրայի դիմաց։
Կալաթա) 1. Սինկէր խան Թիւնէլի եանը։
) 2. Թրամվայի կայարանին դիմաց։
Պոլիս) 1. Սուլթան Համամ թիւ 2։
) 2. Սուլթան Պայազիտ, Թրամվայի կայարանին դիմաց թիւ 13։
Սկիւտար) Զարզը պօյը, թիւ 120։

Դասերը եւ նորագութիւնները ձրի։ Սինկէր Ընկերութեան Կեդր. վարչատունը կը գտնուի Բերա, Մեծ փողոց, թիւ 343 եւ 343 կրկին, Սարգիս պէյ Տիւզօղլուի տանը։ 16 12—50

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ
Ընդմէջ Հըլի Կ. Պոլսոյ եւ Օտեսայի

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ալպանօ	1069	Դամօ	1497	Կոզօ	1014	Մալմօ	724	Ռոզարիօ	186
Ալէփօ	3607	Դոնկօ	1906	Կրոտնօ	1695	Մարէնկօ	2273	Սաֆօ	1113
Անճէլօ	1541	Դորսօ	895	Հիրօ	775	Մարթէլլօ	3709	Սէրլօ	1735
Արիոսթօ	2277	Դիտօ	4311	Հիտալկօ	1581	Միքատօ	3557	Սիլվիօ	1193
Պասանօ	1822	Դօմինօ	987	Հինտու	3720	Միլօ	1057	Սորէնթօ	1203
Պորոտինօ	1264	Դուրօ	2383	Հորաթիօ	3600	Մոնթիզէլլօ	1735	Թասսօ	1323
Պրավօ	1076	Դըմբօ	1713	Հումպէր	595	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Պրիւնօ	841	Դինամօ	514	Իտալօ	2354	Նէրօ	1033	Թորքօ	3327
Պըֆֆալօ	4431	Էպլօ	2464	Իտամօ	5540	Օթթօ	4100	Թոլէտօ	1470
Չէլլօ	1371	Էլտօրատօ	1530	Ժիւնօ	1080	Օնտարիօ	4036	Թորպիտօ	487
Կալիպսօ	1337	Էրատօ	1841	Քելսօ	1053	Օրլանտօ	1535	Ուրպինօ	2429
Կամէօ	1244	Ֆիտօ	954	Քալպինօ	2307	Փալէրմօ	1637	Վասքօ	1914
Դագօ	1694	Ֆինլանտօ	1828	Քովնօ	1700	Փոլօ	510	Վոլօ	1289
Ջիրքօ	2739	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1058	Րիալթօ	2229	Վոլթուրնօ	2396
Սիսէրօ	1831	Ֆրանչիսքօ	4582	Լէանտրօ	2272	Րինալտօ	1663	Եէտօ	1350
Ֆիտօ	2697	Կալիլէօ	3060	Լիվորնօ	1643	Րօլլօ	1613	Զէրօ	1200
Կոլորատօ	4230	Կիթանօ	1243	Լորէնցօ	3191	Ռոմէօ	1789		

Ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած են։
Սիբիօ շոգենաւը, նաւապետ Սթէլրթ։
Թալյօ շոգենաւը, նաւապետ Թարն։
Ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս կը սպասուի։
Ալէքրօ շոգենաւը, նաւապետ Հիք, մայիս 25ին։

Դիմել առ Գործակալ Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՐԻՔՈՍ
Թիւ 22—24, Քիւչիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա 10 23—50

ԱԶԳՈՒ ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆ ՄԸ

Մաքրողականի մը եթէ պէտք ունիք եւ կը փափաքիք առանց նեղուելու խմել անմիջական ազդեցութեամբ, թողէք Եունաթ նման զտուեցուցիչ ջուրերուն դեղերը, որոց մեծագոյն մասը կեղծ են, եւ փութացէք գնել։

VILLAGABRAS

աշխարհահռչակ մաքրողականն, որ բնական աղբիւրներէն Բաւաքէօսեան դրութեամբ զատուած յստակ ջուր մըն է եւ առ դիւրաւ կը խմուի։ Ազդեցութիւն անմիջական։ ՎԻԼԼԱՔԱԲՐԱՍ ուրիշ ունեցական ջուրերու նման ոչ խիթ եւ ոչ անհանգստութիւն կը պատճառէ, Առաւուն անօթի, ջուրի գաւաթ մը ՎԻԼԼԱՔԱԲՐԱՍ՝ առաջ վայրկեան ընդմիջումով երկու անգամէն կէս առ կէս խմել, բաւական է կատարելապէս մաքրուելու։ Գեղութիւն, գլխացաւ եւ սառնագոյն խանգարում ունեցողներ, մանաւանդ նստողական կեանք վարող անձինք, եթէ ամէն առտու թէյի կամ գինիի գաւաթ մը Վիլլաքապրաս խմեն, կ'ազատին այդ ցաւերէն եւ անոր հետեւանք հիւանդութիւններէն։ 23—50

Կը ծախուի ամէն դեղարաններու եւ դեղավաճառատուններու մէջ։ 3

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ
ԱՄԵՆԱՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԱԿԱՐԵՒՈՐ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐ. ԸՆԿ.Ը
Զուտ փոխադարձ, հիմնեալ 1845ին
Կը գործէ 82 կառավարութեանց հսկողութեան ներքեւ
1903 Յունուար 1ին երաշխաւորեալ գոյքն է Ֆր. 1,827,000,000

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ 812,711 ապահովագրեալ ունի որք կը կազմեն Ընկերութիւնը, որոնց կը պատկանի բոլոր շահերն 1903ին ապահովագրելոց վճարուած շահաբաժիններու գումարը ֆր. 27,670,882։

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ տիեզերական բոլիսը մինչեւ հիմա ուրիշ որ եւ է Ընկերութենէ մը յանձնուած բոլիսներէն աւելի անկաշկանդ եւ շահաւոր պայմանագրութիւնն է, յանձնուած օրէն սկսեալ անվիճելի է, ըլլայ զբաղման, ճամբորդութեան, մահուան պատճառներուն եւ պատճառին, անձնասպանութեան եւ մինչեւ իսկ պատերազմի առթին։ Տիեզերական բոլիսը կ'երաշխաւորէ փոխառութիւններ երեք տարի ապահովագին վճարելէ յետոյ առանց յետագայ ապահովագինն հաշուի առնելու, այս փոխառութեանց գումարները զատ զատ նշանակուած են բոլիսին մէջ. 30 օր պայմանաժամ իւրաքանչիւր վճարման համար առանց տոկոսի, վճարումները դադրեցնելէն մինչեւ 5 տարի վերստին նշանակելու առանձնաշնորհում, յետաձգուած ապահովագիններուն 5 առ 100 տոկոսով հանդերձ վճարելով, մէկ տարեվճար ընելէ յետոյ իրաւանց կորուստ կայ։ Ապահովագրութեան երկարաձգումը, բոլիսին մէջ նշանակուած ժամանակամիջոցի մը համար, այնպէս որ այդ ժամանակամիջոցին մէջ եթէ մահ պատահի, ապահովագրեալ գումարը կը հատուցուի ամբողջութեամբ, առանց հաշուի առնելու անվճար մնացած ապահովագիններուն։

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ 4 առ 100 տոկոսաբեր պայման ալ ունի, որ աշխարհի մէջ ցարդ գտնուած պայմաններէն ամէնէն աւելի նպաստաւորն է։ Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել

Պոլիս Հաւիթօլ խան
Վօյվօտա փողոց, Վիթալի խան
50—50 Ղալաթիա 22

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա
Ճ. ՈՒ. ՀՈՒԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Ընդհանուր-Քննիչ գործակալաց
Ա. ՋՈՒՀԱՃԵԱՆ

CAISSE PATERNELLE
ՔԷՍ ՓԱՏԷՐՆԷԼ
ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.
ՀԻՄՆԵԱԼ Ի ՓԱՐԻԶ 1841 ԻՆ
ԿԸ ԳՈՐԾԷ ՖՐԱՆՍ. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՀՍԿՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՀԱԿԱԿՇՌՈՒՆ ՏԱԿ

ՍԿԻԶԲԷՆ Ի ՎԵՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒ ԵՂԱԾ ՎՃԱՐՈՒՄ 300 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐ.
ՍԿԻԶԲԷՆ Ի ՎԵՐ ԱՐՁԱՆԱԳՐԵԱԼ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ 700 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐ.

ԸՆԹԱՑԻԿ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ՖՐ. 85,000,000
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԵՒ ՊԱՀԵՍՏ » 62,750,000

Ուրեմն ընթացիկ ապահովագրութեանց գումարին վրայ պահեստի համեմատութիւնն է 74%, որով ՔԷՍ ՓԱՏԷՐՆԷԼԻ ընծայած երաշխաւորութիւնը գեր ի վեր կը հանդիսանայ ուրիշ ընկերութեանց ցոյց տուած երաշխաւորութենէն։

Ընկերութեան Վարչական Խորհուրդը կազմուած է Ֆրանսայի ամէնէն նշանաւոր դրամատէրներէն, ինչպէս

Մ. ՌԸՆԷ ՊՐԻՍ, Արեւմտեան Ֆրանսայի երկաթուղեաց Ընկերութեան եւ Քրէտի Լիոնէի Վարչական Խորհրդոյ անդամ.
Մ. ՄԱՐՔԻԶ ՏԸ ՖԼԸՐ, Դրանսաթլանդիք ընկերութեան Վարչական Խորհրդոյ անդամ.
Մ. ԿՈՄՍ ՏԸ ՍԷՆ ԿԻԼՀԷՄ, նախկին գանձապահ.
Մ. Օ. ՄԱԶԸՐԱ, Ընդհ. Տնօրէն Քրէտի Լիոնէի.

Թուրքիոյ Տնօրէն Գ. ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ
Սթամպուլ, Սուլթան-Համամ, Բաւաժ Քէթէրճէօղլու

Ընկերութեան վրայ Տեղեկութիւն առնելու համար դիմել Քրէտի Լիոնէի.

ԾԱՆՕԹ. — Շահաւոր դիրք պիտի տրուի այն [illegible] որ կարեւոր արդիւնք մը իրագործած ըլլայ անձնապէս։
28 18—50

Cie RUSSE
Navigation a Vapeur et de Commerce
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթուան երթեւեկութիւններ

Յունիս
Գշ. 7.20 Սեվաստաբոլ ժամը 10ին առտուն, Տարտանել, Միտիլի, Իզմիր, Քիոս, Թարապլուս-Շամ, Պէյրութ, Եաֆա, Բոր-Սայիտ, Աղեքսանդրիա ժամը 4ին իրիկուն։
Եշ. 9.22 Օտեսա ժամը 10ին առտուն։
Շբ. 11.24 Մէթէլիւս, Իզմիր, Բիրէ, Աղեքսանդրիա ժամը 10ին առտուն։
13 Օտեսա ժամը 2ին իրիկուն։ 47—50

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՈՔԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ
Ն. ՓԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ՃԵՊԸՆԹԱՑ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ
Յունիս 27ին Իմէրէթի, Մարսիլիայէն։
Յուլիս 3ին Անատոլի, Սեւ ծովէն։

ԲԵՌՆԱՏԱՐՆԵՐ
Յունիս 27ին Իմէրէթի. Սամսոն, Տրապիզոն, Պաթում եւ Նովորոսիսք։
Յուլիս 4ին Անատոլի, ուղ. Մարսիլիա։

Ա. կարգ Բարիզի համար 200 ֆր.
» » Մարսիլիայ » 160 »
Բ. » Բարիզի » 150 »
» » Մարսիլիայ » 120 »

Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին՝ Թոփհանէ քարափին վրայ։
15 19—50 Ք. ՌԸՓՈՒԼ

ՔԻՒՆԱՐՏ CU A D
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ

Որք ամիսը երկու անգամ կը բանին Լիվրբուլի եւ Արեւելից միջեւ.

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Իվէրնիա	13900	Սիլվանիա	559
Սաքսոնիա	13950	Քարինթիա	4341
Լուքանիա	12950	Վէրիա	3229
Քամփանիա	12950	Պավիա	2945
Ուլթոնիա	8845	Թիրիա	2936
Ումպրիա	8128	Սիփրիա	2935
Էթրուրիա	8120	Սամարիա	2558
Սլավոնիա	7392	Ալճէրիա	2181
Փաննոնիա	7269	[illegible]	00

Դիմել առ
50—50
ՃՈԼԻ Է. ՍԻԿԸՐ
Joly et Seagor
Մէյմանէթլը խան, թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, Քարա Մուսթաֆա փաշայ։ 14

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ՕՍՄ. ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ
Երթեւեկութիւն կառախումբերու 1905 Ապրիլ 22 (Ն. Տ.) շաբաթ օրէն սկսեալ

ՀԱՅԴԱՐ ՓԱՇԱ–ԷՍԿԻ–ՇԷՀԻՐԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ ԿԱՌԱԽՈՒՄԲ Թ.44 խառն առտու	ԵՐԹ ԿԱՌԱԽՈՒՄԲ Թ.46 խառն իրկն.	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴԱՐՁ ԿԱՌԱԽՈՒՄԲ Թ.41 խառն առտու	ԴԱՐՁ ԿԱՌԱԽՈՒՄԲ Թ.43 խառն իրկն.
Ժ. Վ.	Ժ. Վ.		Ժ. Վ.	Ժ. Վ.
11 15	7 58	Մկն. Քարաքէօյ կամուրջ Ժմն.	3 52	12 15
11 35	8 18	Ժմն. Հայտար Փաշա Մկն.	3 32	11 55
12 —	8 30	Մկն. Ժմն.	3 22	11 21
1 5	9 38	Ժմն. Մկն.	2 13	10 12
1 19	9 52	Մկն. Բէնտիք Ժմն.	2 —	9 52
1 41	10 17	» Թուզլա »	1 40	9 30
2 3	10 42	» Կէպզէ »	1 18	9 9
2 27	11 4	» Տիլ Իսքէլէսի »	12 48	8 35
2 39	11 15	» Թավշանճըլ »	12 34	8 24
3 —	11 36	» Հէրէքէ »	12 23	8 12
3 21	11 56	» Եարըմճա »	11 56	7 43
3 35	12 9	» Թիւթիւն Չիֆթլիք »	11 44	7 30
3 47	12 23	» Տէրինճէ »	11 33	7 19
4 2	12 37	Ժմն. Մկն.	11 15	7 3
4 21	— —	Մկն. Իզմիտ Ժմն.	— —	6 38
5 1		» Պէօյիւք-Տէրպէնտ »		6 2
5 34		» Սափանճա »		5 32
6 1		» Համիտիէ »		5 14
6 48		» Կէյվէ »		4 18
7 14		» Աք-Հիսար »		3 52
7 49		» Մէքէճէ »		3 23
8 19		» Լէֆքէ »		2 49
8 57		» Վէզիր-Խան »		2 11
9 0		Ժմն. Մկն.		1 30
9 55		Մկն. Պիլէճիկ Ժմն.		1 20
1 5		» Քարաքէօյ »		12 30
1 49		» Պոզիւյիւք »		11 54
2 42		» Ին Էօնիւ »		11 17
1 9		» Չուքուր Հիսար »		10 44
1 44		Ժմն. Էսկի Շէհիր Մկն.		10 5
իրկն.				առտ.

ԷՍԿԻ–ՇԷՀԻՐ ԳՕՆԻԱՅԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառ. Թ. 222 խառն առտու	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴՐՁ Կառ. Թ. 221 խառն իրկն.
Ժ. Վ.		Ժ. Վ.
10 25	Մկն. Էսկի-Շէհիր Ժմն.	1 25
11 7	» Կէօքճէ Քըզըք »	12 45
12 5	» Սապանճըք Պունար »	12 3
12 59	» Ալայունթ »	11 7
1 41	» Չէքիւրլէր »	10 23
2 41	» Տէօյէր »	9 35
3 10	» Իհսանիյէ »	8 50
3 34	» Համամ »	8 23
3 44	» Կազլիկէօլ համամ »	8 14
4 31	» Աֆիոն Գարա Հիսար »	7 43
5 11	» Պէօյիւք Չոբանլար »	6 50
6 6	» Չայ »	6 3
6 51	» Իսհագլը »	5 10
7 15	» Սուլթան »	4 45
7 46	» Աք Շէհիր »	4 23
8 18	» Արզը բէօյ »	3 43
9 —	» Չաւուշճը բէօյ »	3 5
9 38	» Ըլկըն »	2 33
10 25	» Գադըն-Խանը »	1 39
11 20	» Սէրայ-Էօնի »	12 57
11 52	» Մէյտան »	12 17
12 52	» Բունար-Պաշը »	11 12
1 30	Ժմն. Գօնիա Մկն.	10 30
իրկն.		առտ.

ԷՍԿԻ ՇԷՀԻՐ ԷՆԿԻՒՐԻԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառ. Թ. 122 խառն առտու	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴՐՁ Կառ. Թ. 121 խառն իրկն.
Ժ. Վ.		Ժ. Վ.
12 —	Մկն. Էսկի Շէհիր Ժմն.	10 —
12 44	» Աղ Պունար »	9 18
1 24	» Ալփու Քէօյ »	8 46
2 4	» Պէյլիք Ախըր »	7 58
3 9	» Սարիքէօյ »	7 1
3 58	» Պէյէք »	6 4
4 35	» Սազիլէր »	5 27
5 9	» Պէյլէր Քէօփրիւ »	5 —
6 3	» Պօլաթլի »	4 16
7 21	» Մալի Քէօյ »	2 49
8 15	» Սինճան Քէօյ »	1 47
9 —	Ժմն. Էնկիւրիւ Մկն.	1 —
իրկն.		առտ.

ԱԼԱՅՈՒՆՑԷՆ ՔԻՕԹԱՀԻԱ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 322 խառն առտու	ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 324 խառն իրկն.	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 321 խառն առտու	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 323 խառն իրկն.
Ժ. Վ.	Ժ. Վ.		Ժ. Վ.	Ժ. Վ.
1 5	11 15	Մկն. Ալայունթ Ժմն.	12 30	10 35
1 25	11 35	Ժմն. Քիօթահիա Մկն.	12 10	10 15

ՀԱՄԻՏԻԷ—ԱՏԱ-ՊԱԶԱՐ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 426 խառն առտու	ԵՐԹ Կառախումբ Թ. խառն իրկն.	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 425 խառն իրկն.	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. խառն առտու
Ժ. Վ.	Ժ. Վ.		Ժ. Վ.	Ժ. Վ.
6 16		Մկն. Ատա-Պազար Ժմն.		
6 34		Ժմն. Համիտիէ Մկն.		